

Főszerkesztő:
Dr. Káldor György

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Felolós szerkesztő:
Baló László
Felolós kiadó:
Báres Sándor

Minden jog fenntartva. Kéziratnak tekintendő. Házilag szorosított.
Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1948 november 20. 6 óra --pore

"Mindszenty éppen olyan veszélyes a katolikuságra, mint a demokráciára."

Na/Lt/Ko GÁ A veszprém-mogyói Bodó község képviselőtestülete tiltakozik a mindszenyizmus ellen és követeli Mindszenty primás eltávolítását. A Miskolc és környéki uttörő-mozgalom vezetői ortodoxotülükön súlyosan elítélték a fekete reakció aknamunkáját. A sopron-mogyói kapuvári járás pedagógusainak ülésén állást foglalt az egyházi reakció ellen és követelte, hogy a kormány szüntesse be Mindszenty és társai ellenforradalmi munkáját. Dombóvár vasutasai és postásai hasonló tiltakozásukat fejezték ki. Sopronban a MÁV és a JYSEV, valamint a posta szervezett dolgozói a városi színházban hatalmas aránya tüntetést rendeztek Mindszenty demokráciacellenes magatartása ellen. Hangoztatták, hogy a Vatikán politikáját a monopoltörke urai mozgatják. A fekete reakció a földreform ellen harcol. Határozati javaslatban követelte a nagyszűlés a belügyminisztortól, hogy tiltsa be a vallásos körmozgalmak leple alatt folyó politikai tüntetéseket, vosszon véget a fekete reakció munkájának. Borsod-mogyóiban az UFOSZ és FEKOSZ szervezetének gyűlésén követelték, hogy a kormány komolyan közzöl vosszon véget Mindszentyék üzemelésnek. A Békéscsábán tartott megyei szakszervezeti konferencia 62.000 szervezett munkás nevében tiltakozott Mindszenty háborúra spekuláló, a békés tormalóst zavaró politikája ellen.

Dunakeszi, Kunszentmiklós, Veresegyháza, Pönye, Rád, Csomád, Váchartyán, Kisnómedi, Ujhartyán, Pécsvár, Bodrogkisfalud, Vöcs, Váckisujfalu és több község, illetve város képviselőtestületének közgyűlése határozati javaslatban tiltakozott Mindszentyék üzemelés ellen és velük szemben a legszigorubb eljárást követelték. Szeged város közfürdőüzemének dolgozói, az egészségügyi szakszervezet győngyösi csoportja, Himosháza község nemzeti bizottsága, a Galyagyöcsy szálló szervezett üzemi dolgozói, az Angol-Magyar Jutafonó- és Szövőgyár dolgozói, a esztergomi demokratikus pártok vezetői, Buda-kalász község nemzeti bizottsága, Szeged köztisztviselési üzemének és az ország számos más üzemének és testületének dolgozói mély felháborodással tiltakoznak Mindszentyék aknamunkája ellen. "Nem tűrhetjük, hogy a fasiszták által lerombolt és általunk felépített szöszöket, iskoláink katedráit a fekete reakció az ő politikai céljaira használja fel. Mindszenty éppolyan veszélyes a katolikuságra, mint a demokráciára." "A különböző körmozgalmak, szöszökek, bucsuk, stb. vallásos megmozdulások, a magyar nép vallásosságának kihasználásával, mind a reakciós erők szervezését és összefogását szolgálják a népi demokrácia ellen."

/folyt.köv./ V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1948 november 20. 6 óra 15 perc

/"Mindszenty éppen olyan veszélyes a katolikuságra, mint a demokráciára, folyt./ Ni/Lt/Ko GÁ

Ennek a reakciós harcnak a vezetője Mindszenty primás. Kérjük a demokratikus kormányt, hogy a reakciós erők ezen mindinkább kihaló tömörülését minden eszközzel akadályozza meg" - hangzik a szegedi pénzügyigazgatóság dolgozóinak a miniszterelnökhöz intézett átirata. A Bartók Béla zeneművészeti kollégium hallgatói táviratilag fejezték ki tiltakozásukat, kérve a kormányt, minden eszközt vegyon igénybe azok megfékezésére, akik háborút és új szolgálókat készítenek elő. /MTI/

Karácsony előtt piacra kerül a jóminőségű tipuskalap

Gé/Mk/Ko GÁ Az Állami Kalapgyárban hatalmas iramban folyik a karácsony előtt piacra kerülő jóminőségű tipuskalapok gyártása. Az Állami Kalapgyár a volt Fischer, Hazai és Márfia kalapgyárakból alakult ez év márciusában. Az államosítás a tőkéskeletől lezüllesztett, nyersanyaghiánnyal és kapun belüli munkanélküliséggel küzdő gyárakat újra a tormalós szolgálatába állította. A Ginella-uti és Pillangó-utcai gyártolopokon kidolgozott torv alapján gyártják a kalapokat és tompokat. Az önköltség csökkentése és a dolgozók önfeláldozása lehetővé tette, hogy a gyár már a közel jövőben kifizetődő lesz.

Kitűnő minőségű nyulszőr és gyapju tipuskalapok, szürke, barna és fekete színben kerülnek forgalomba. A tipuskalap olcsóbb lesz, mint az eddig árusított legolcsóbb férfi kalap.

Az Állami Kalapgyár 270 munkása a tipuskalapokon kívül minőségű kalapokat, valamint női és férfi tompokat is termel és ezek is a dolgozók által elérhető áron kerülnek forgalomba. /MTI/

Eddig importáltuk a villanygőz buráját - ezután exportálni fogunk. Nyolcmillió forintos beruházással elkészült az Egyesült Izzó ballongfűvő berendezése

KM/Ko GÁ Az újpesti Egyesült Izzólámpagyárban három hónappal az eredetileg kitűzött idő előtt elkészült a magyar ipar egyik mesterműve: a ballongfűvő gépi berendezés.

Friedl Henrik versenytitkár vezet végig az új torvüzemen: mutatja az új fűvőgépeket, a komencét, a gázgonorítókat, az elektromos áramfejlesztőt... Minden megvan már. A próbákat, az utolsó simításokat végzik.

/folyt.köv./ S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1948 november 20. 6 óra 30 perc

/Eddig importáltuk a villanyégő buráját - onután exportálni fogunk, folyt./ KM/Ko Gá

Az üzem falán még ott áll a februárban készített tábla a berendezés és a gépek elkészítésének tervééről. A termelést - a táblán lévő felirat szerint - 1949 március 15-én kellene megindítani.

November tizenkilencedike van. A dolgozók már a kész, tizenhét napos fuvógép bevezetési idejét irányítják. A februári tábla alatt pedig nagy, vörös betűk hirdetik az új időpontot: "December 15-én megkezdjük a gyártást."

Hogyan tudták ilyen rövid idő alatt megalkotni ezt a nagyszorú munkát?

- Valóban nagyszorú munkát végeztek a dolgozók - felel a versenytitkár. - Ezeket a gépeket ma nem tudják Európában előállítani. Sokan nem hitték, hogy nekünk sikerül. A kormányzat bizott bennünk. A második és harmadik törvényre 8 millió forintos beruházási keretet engedélyezett. A gyár munkássága ezalatt mintegy 10 hónappal összejött, összegyűjtött a feladatot, megbeszéltek a tennivalókat és most itt van az egész berendezés. Kész van.

Óránként 7000 üvegkörte

- Az előirtnál három hónappal rövidebb idő alatt készült el. A márciusi munkaversenyben a dolgozók hat héttel korábbi időpontot tűztek ki. Augusztus után pedig munkabrigádok alakultak: a munkásság új feladatokat tűzött maga elé - és ezt is korábban teljesítették. Damita Sándor brigádja például 11 nappal hamarabb készült el a vállalt munkával. Így indíthatjuk meg a termelést decemberben, pedig akkor is elismerésre méltó lett volna ez a nagy munka, ha a határidőt nem tudták volna betartani.

Gazsi József művezető, a munka egyik irányítója, elmondotta, hogy az új gépek, beindításuk után óránként 7.000 üvegkörtét gyártanak. A jövő évi termelési előirányzat 42 millió.

- Ez azt jelenti - egészíti ki a versenytitkár - hogy jövő évi termelésünk több mint kétszerese lesz a hazai szükségletnek, tehát exportra is bőségesen jut. Eddig a hazai szükségletnek mintegy 40 százalékát külföldről vettük, drága valutáért. A géppel készített körte ezenkívül jelentősen olcsóbb és sokszorosan jobb minőségű lesz, az addig gyártottaknál.

Hároméves törvünk újabb szép eredményéhez érkezünk. Az újpesti ballonfúvó is hirted majd a világnak a magyar / egyre növekvő lelkesedéséről, mollyal messze tulfojlódik a tőkés- / termelés módszerein és gyors útomban építi a boldogabb hazát. /MTI/ / munkásság

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1948 november 20. 6 óra 45 perc.

A zalaegerszegi kongreganista és katolikus diákok felhívása valamennyi katolikus és kongreganista diákhöz

ME & Mk/Mk/F1 Bn A zalaegerszegi kongreganista és katolikus diákok a következő / bocsátották ki:

[felhívás] "Az elmúlt héten Zalaegerszeg ifjuságát nagy szegény érte. Minket, zalaegerszegi katolikus kongreganista diákokat félrevezettek, szombaitítottak szülőink akaratával, tanáraink gondos igyekezetével. Krisztus nevét meghurcolva tanáraink ellen, a tanulás ellen lázítottak, követve a katolikus egyház vezetőjének, Mindszenty József bíborosnak példamutatását. A lázadó diákok eszokodotukkal a bíboros sötét omlait szolgálták: államunk, demokráciánk ellen tüntettek. Azok a lányok, akik lelkiismeretlen vezetőik bujtoztatására hallgattak, elnyerték méltó büntetésüket, szomorú példájuk legyen intő jel minden diák számára. A lázadó iskolának Mindszenty József bíboros volt a védnöke. Az eseményekből ma már tisztán láthatjuk, hogy az ő reménytelen népellencs harcra volt tanulásunk megmégőzője. Jóhírünkön esorba esett, azt ki kell köszörszólnünk. Teljesíteni akarjuk kötelességeinket, békében akarjuk végezni feladatunkat, amint az jó katolikus diákhöz illik. Hisszük, hogy velünk együtt minden katolikus diák elítéli Mindszenty bíboros politikáját, ezért helyesoljuk a pécsi Szent Mór-kollégium nyílt levelét, amelyben kéri a püspöki kart, akadályozza meg Mindszentyt, hogy egyházunkat eltérítse igazi útjáról. Mi, a zalaegerszegi kongreganisták, csatlakozunk a Szent Mór kollégium felhívásához. Kérünk és hívünk minden katolikus középiskolást, minden kongreganistát, hogy tanulásuk és szorgalommal szolgálja Istent és így küzdjön velünk együtt, hogy egyházunk irányítóit az igazi krisztusi uton vezessék a magyar népet a boldogulás felé. A pécsi egyházi kollégium fiataljaival, minden igaz katolikus diákkal együtt kérjük a püspöki kart, oltalmazzon meg bennünket attól a veszélytől, hogy Mindszenty bíboros lelkiismeretlen uszítása újra bajba sodorjon bennünket, diáktársainkat és hazánkat."

A kongreganista diákok aláírásai. /MTI/

/Közelem: A Mindszenterolnökség sajtóosztálya kéri a t. Szerkesztőségeket fenti hír átvételére./

V.

B. 5. kiadás

1948 november 20.

7 óra --perc

Megjavitják a vidék gyógyszerellátását

Szk/Szk/Ko Gá Takintettel arra, hogy az ország több helyén a lakosságnak gyógyszerért kilométereket kell gyalogolni a távolos gyógyszertárakba, a népjóléti miniszter elhatározta, hogy szaporítani fogja az ugynevezett kézi gyógyszertárak számát. A kézigyógyszertárnak olyan községekben van jelentősége, ahol gyógyszertár nincs. A népjóléti miniszter felhívta a tisztiorvosok figyelmét, hogy minden olyan községben, ahol orvos lakik, s ahonnan a legközelebbi gyógyszertár 1/2 - 1 órai járásnál távolabb fekszik, kézigyógyszertárt kell engedélyezni a helybéli orvos kezelésében. A kézigyógyszertár kis szobrányban elfér s a legfontosabb gyógyszereket tartalmazza. A kézigyógyszertárak szaporításával a falusi lakosság magánál az orvosnál kaphatja meg a szükséges gyógyszereket. /MTI/

Mindszenty megtagadta Krisztus békét sugárzó szellemét
A Gizella leánygimnázium katolikus növendékeinek tiltakozása

Me/Ko Gá A II. kerületi Gizella leánygimnázium növendékei pénteken tartott gyűlésükön az alábbi határozatot fogadták el: Mi, a Gizella leánygimnázium katolikus tanulói a pécsi Szt. Mór katolikus kollégium tiltakozása után szükségét éreztük, hogy hallassuk szavunkat, kifejezzük aggodalmainkat és tiltakozásunkat Egyházunk megrontása, Mindszenty József biboros érsok magatartása és tovónkossága miatt.

Ugy látjuk, hogy Mindszenty József biboros érsok céljai, melyeket egyházunkon keresztül akar megvalósítani, katolikus hitünk és népünk romlását vonják maguk után. Szükségét éreztük, hogy felszólaljunk ez ellen, mert a mi jövőnköröl, a mi lelki békénköröl van szó. Látjuk Mindszenty biboros érsok politikájának következményeit a saját sorainkban, a mi iskoláinkban is.

Iskolánk egyik mélyen vallásos tanulóját kiutasították a november eleji Központi kongregációs vezetőképző-tanfolyamról, bár a tisztelendő ur irányította őt oda - mert kiadórult róla, hogy tagja a Magyar Diákok Nemzeti Szövetségének.

Miért lát a Mária Kongregáció ellenséget a Diákszövetségben? Hisz a Diákszövetség szervezi az iskolákban a jobbtanulási mozgalmat, elősegítve a mi boldogulásunkat az életben, örömet okozva szüleinknek.

/folyt.köv./

B. 6. kiadás

1948 november 20.

7 óra 15 perc.

Viszontlátásra a szabad Madridban!

Gá/Mk/Fl Gá A Nemzetközi Ujságíró Konferencia egyik legérdekesebb résztvője volt a köztársasági spanyol ujságírók küldötte, Viktor Volasco Marcos. A Magyar Távirati Iroda munkatársának adott nyilatkozatában éles szavakkal bélyegozta meg az angol és amerikai delegátusoknak a konferencián tanusított "politikamentes" állásfoglalását és hangsulyozta, hogy a háboru és a béko kérdésében nem lehetünk semlogosok.

- Ez az állitolas "politikamentes" állásfoglalás a legnagyobb támogatás a háborus uszitoknak - mondotta.

A konferencia legnagyobb eredményének tartja az erröl a kérdéscröl, valamint a haladó ujságírók üldözése ellen hozott döntést.

- Milyen a helyzet Spanyolországban?

- Az angolszász imperialisták elhatározott szándéka, hogy Franco Spanyolországát valamiképen bekapcsolják az ugvnozott nyugati blokkba. A nyugati kormányok azonban természetesen saját közvéleményükkel tudják elhitetni - bármiként is faredoznak azon - hogy Franco nem vérosközü fasiszta. Ezért legfőbb törekvésük, hogy a Franco-rendszert a monarchiával összeházasítva valami üldemokratikus mázzal fessék át. Ugyanokkor a terror bent az országban egyre fokozódik. Naponta ítélnek halálra és végeznek ki embereket. Tegnap két szabadságharcos kivégzéséről kaptam értesítést, az elmúlt héten 15-öt végeztek ki. A polgárháboru óta Franco pribékjai több mint egymillió embert végeztek ki vagy vitettek börtönbe, elcsorban a munkásság és parasztság legjobbjait. L. van

része elveszett - folytatta: - Mindennek ellenére a spanyol nép harcoss elszántága töretlen. Lovante, Galicia és Andalusia tartományban különösen erős a partizántovónkosság.

- Hozzájárult-e ez a konferencia a spanyol nép szabadságharcának megörösítéséhez? - tettük föl a kérdést.

- Az a véleményem, hogy a konferencia megörösítette a világ haladó ujságíróinak frontját és az az egyes országok tömögöinek felvilágosítása szempontjából nagyjelentőségű. Ezek a tömögök a jövőben még nagyobb segítséget fognak nyújtani a spanyol nép szabadságharcához.

A Haladó ujságírók üldözéséről feltett kérdé-sünkre a következőképen válaszolt:

- Az a tárgyban hozott határozat különösen bön-nünket spanyol ujságírókat érint. Hiszen ott több mint 150 ujságíró végeztek ki csak azért, mert teljesítette hivatását, és legalább 50-60 ül most is börtönben. A szörnyü üldözés ellenére jelenleg is 58 fild-alatti ujság jelenik meg Spanyolországban.

/Folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1948 november 20. 7 óra 30 perc

Mindszenty megtagadta Krisztus békét sugárzó szellemét, folyt./

§ Mo/Ko Gá A Mária Kongregáció feladata lelki életünk Krisztus Urunk tanításai szerinti elmélyítése. Munkáját iskolánkban senki nem akadályozza. A Mária Kongregáció tagjai mégis magánlakásokban tartanak titkos gyűléseket. Vajjon miért? Hiszen senki nem tiltja ki őket az iskolából. Talán félnek nyíltan elmondani véleményüket? De ha félnek, akkor rossz a lelkiismeretük, mert olyan csokolásonok, ami nem egyezik hittestvéreink véleményével. Ezért aggódunk mi és ezért tiltakozunk! Mert úgy látjuk, hogy hitbuzgalmi szervezeteink politikai cselszövések és összeküvések áldozataivá lesznek.

Ezeknek a vészteljes eseményeknek elindítója, mozgatója Mindszenty József. Megtagadta Krisztus Urunk és Édesanyja békét sugárzó szellemét, egyenlenséget idéző elő közöttünk. Ugy hisszük, méltatlanná vált arra, hogy Magyarország főpáστοra legyen, méltatlanná vált magas tisztórá!

Mi, hitvalló katolikus diákok, örömmel hallottuk, hogy nem egyedül látjuk így Egyházunk helyzetét, hanem vannak testvéreink, akik mint most mi is, szóban és írásban ki merik fejteni véleményüket, elősegítve Egyházunk megtisztulását. Hisszük, hogy a püspöki kar meghallja a katolikus ifjúság kiáltását és megmenti egyházunkat a romlástól, amelybe Mindszenty József viszi.

Virághalmi Gabriella és még 27 diáklány, valamint Géczy Barnabás tanár aláírása./MTI/

/Viszontlátásra a szabad Madridban!, folyt./ GA/Mi/Ko Ö

Ezek közül is kiemelkedik a Mundo Obrero, a Spanyol Kommunista Párt központi lapja, amely párisi kiadásán kívül bent az országban, Madridban, Barcelonában, La Corunában, Valentinában és Sevillában is megjelenik. Nem egyszer történt, hogy a rendőrség megtalálta a nyomdát és lafoglalta, de 10-15 napon belül a lap ismét megjelent.

Végül magyarországi bonyomásairól kérdezzük meg. - Most először vagyok az országban, amely rendkívül tetszik. Nagyon sok barátommal találkoztam, akikkel együtt harcoltam a szabadságért Spanyolországban, vagy az emigrációban. Nagyon örültem, hogy láthatam őket és remélem, hogy rövidesen mindnyájan a szabad Madridban találkozhatunk - fejezte be nyilatkozatát Viktor Velasco Marcos./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8 kiadás 1948 november 20. 10 óra 10 perc

Megörkezett a 52. hadifogolyvonat

Kir & VG/VG/Hné Ö Debrecen, november 20. Pénteken a késő esti órákban megörkezett Debrecenbe az ideai 52. hadifogolyszervelet a Szajkó utániól. Ezzel a szerveletnyel 1203 volt hadifogoly tört haza./MTI/

Nem kapott kegyelmet egy partizányilkos századparancsnok

Tö & Ma/Hné/Hné Ö A háboru alatt Szabó Imre ózentmártoni lakos századparancsnok a százada tagjaiból önkénteseket toborzott partizánok kivégzésének fogantatására és németekkel együtt több elfogott partizányanust agyonlöttek. A kivégzőcsoporth tagjai ellen bünvádi eljárás indult és közülük a NOT Szabó Imrét, továbbá Mészáros Lajos nemesmádudvari és Kisabonyi Vilmos jánosalmi lakosokat halálraítélte. Kegyelmi kérvényük fölött most döntött a köztársaság elnöke. Szabó Imre kérelmét elutasította, míg Mészáros Lajos és Kisabonyi Vilmos halálbüntetését kegyelemből életfogytiglani fogházra változtatta./MTI/

Loleplezett ékszerhamisítók

Fő & JF/Jné/Hné Ö A főkapitányság bünygyi osztályának inteloktuális főcsoportja nagyarányu élelmiszorhamisítást lopezett le. Az egyik belvárosi espressóban tottonérték Céh Gyuláné 28 éves foglalkozásnélküli, Fürész-utca 28 szám alatti lakost, amikor hamis aranykarkötöt kínált eladásra. Az ékszerokat Kolonics Vilmos aranyműves, Lágymányosi-ut 28 szám alatti lakos gyártotta és kívülrol aranylapal vonta be, míg a belső "tömör" részéből volt. Céhné az eladott ékszerokat után gromonként 2-3 forintot kapott. Mindkettőjüket letartóztatták./MTI/

Elfogták Waldmannt, a szélbáros órásmestort

Fő & JF/Jné/Hné Ö A nyár folyamán hirt adtuk arról, hogy Waldmann Zsigmond 39 éves órásmestor nagymennyiségű órát vott át üzletfelaitól javítás céljából és azokat nem szolgáltatva vissza a tulajdonosoknak. Waldmann akkor Ausztriába szökött. Pénteken délután egy nyomozó Budapestnél elfogta Waldmannt. Waldmann kihallgatásakor beismerte, hogy körülbelül 50 darab órást sikkasztott el. A rendőrség letartóztatta./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1948 november 20

10 óra 20 perc

Csalás és megtévesztés

Fő & JF/Jné/Hné Németh József vízmostor, gyóni lakos, Bácsi Elők főmérnökkel együtt nagyobb összeget csalt ki a körösladányi rizstelep tulajdonosoktól és a pénzzel megszökött. A rizstelopesek, akiknek nagyrésze ujjazda, feljelentést tettek Németh ellen. A rendőrség Némethet rövid nyomozás után elfogta. Örizetbevételekor 21.000 forint készpénzt találtak nála. A szakosban lévő Bácsi Elők ellen országos körözést adtak ki.

Megtévesztés és kijárási büntetés miatt internálta a debreceni kapitányság Berger Hermann debreceni lakost, mint a közöletre káros, korrupt egyént, aki a múltban és a jelenben egyaránt tisztességtelen üzletkötésekből tartotta fenn magát.
/MTI/

A pécsi Janus Pannonius gimnázium is felzárkózik a haladó szellemű iskolák mellé

Kir & VG/VG/Hné G. P e c s , november 20.

A pécsi Janus Pannonius /volt Pius/ gimnázium teljes tanári kara és az intézet minden egyes diákja az alábbi határozatot hozta és írta alá:

"Mi, a Janus Pannonius gimnázium tanárai és diákjai szívesen, lelkieltől bekapcsolódunk a magyar népi demokrácia országépítő munkájába. A lelkek megbékélése érdekében körjünk a magyar püspöki kart, hasson oda, hogy Mindszenty József bíboros érsek tartózkodjék a politikai tevékenységtől a magyar népi demokrácia ellen. Elítéljük a sorainkban folyt demokráciaellenes uszítást és tevékenységet és megbélyegezzük azokat, akik iskolánk demokratikus nevelőmunkáját zavarták. Mindnyájan megígérjük, hogy a múlt hibáin okulva, megfeszített munkával iparkodunk felzárkózni a haladó szellemű iskolák mellé. Megélénkítjük és elmélyítjük tanulóköreink munkáját és igérjük, hogy minden diákmegmozdulásból döröckesen kivesszük részünket és a magyar népi demokráciának mindenkor biztos támaszai leszünk." /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás

1948 november 20

9 óra 35 perc

Távozzon a katolikus egyház éléről Mindszenty bíboros érsek - a szegedi katolikus diákok nyílt levele

Kir & VG/m/Hné Gá S z o g o d , november 20.

A szegedi Baross Gábor, Klauzál Gábor, Dugonics András gimnázium, továbbá a Szent Erzsébet leánygimnázium, a kereskedelmi leányiskola, a felsőiparisiskola, a vegyipari középiskola és a tanítóképző Mária-kongregantistái a következő nyílt levelet intézték a katolikus hívőkhez:

"Mi, szegedi katolikus diákok és kongregantisták, akik az elmúlt iskolai évben kérő szóval fordultunk egyházunk vezetőjéhez, hogy iskoláinkat a dolgozó magyar nép közé adják, örömmel olvastuk a pécsi Szent Mór kollegium nyílt levelét és ezúton jelentjük be együttérzésünket, csatlakozásunkat.

Fájdalommal látjuk, hogy anyaszentegyházunk magyarországi vezetője, Mindszenty bíboros érsek veszélybe dönti egyházunkat, lelkiudvosságunk munkálása helyett, hívott rossz utra vezet, a magyarság érdekei ellen dolgozó politikai pártot szervez megtévedt hívőkből. Egyházi, ifjúsági szervezeteinkben sem a lelkiünkkel foglalkoznak, hanem sok helyen illegális, rombolásra törekvő összekülvések váltják fel a hitbuzgalmi munkát. Nem politikai szónoklatok meghallgatásáért, hanem lelkiünk tisztaságáért, Isten dicsőségéért akarunk templombajárni. Isten házában szószókin Krisztus igéjét hirdessék, nem pedig Mindszenty vészhozó, lázító szavait. Nem hisszük, hogy a békétlenség jót hoz számunkra.

Mi békés, boldog életet akarunk, építeni, tanulni akarunk a magunk hasznára, Isten dicsőségére. Ha így tisztán látjuk célunkat, nem engedhetjük, hogy egyházunkat egy ember szeszólója a romlás szélóro vezősse és ezért a pécsi Szent Mór kollegium példája nyomán mi is kívánjuk, hogy távozzon a katolikus egyház éléről boldogulásunk megrontója, Mindszenty bíboros érsek." A levelet 238 diák írta alá. /MTI/

Halálos munkásbalosot

Fő & JF/Jné/Hné Ö Pénteken délután a Statisztikai Hivatal épületének tatarozása során a III. emeleti állványzatról lezuhant Henczel Alajos festősegéd. Néhány órával később az Új Szent János kórházban sérüléseibe belehalt. A vizsgálat megindult. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1948 november 20 10 óra 45 perc

A szegedi egyetemi ifjúság viharos tüntetést rendezett Mindszenty ellen

Kir & Ki/Hav/Hnó Gá. Szeged, november 20.

A MEFESZ szegedi csoportjai pénteken délután választották meg a különböző karok vezetőit, majd az esti órákban közel ezer egyetemi hallgató gyűlt össze az Ady-téren, hogy megválassza a Központi Vezetőséget. Lovas László üdvözölte a pártot, a népi szervek, a város képviselőit és a megjelent haladékszellemtű tanárokat. Barok István beszélt ezután a múltévi vezetőség nevében. Hangzott, hogy a szegedi ifjúság részt akar venni a népi demokrácia építésében és állást foglalt a klerikális reakció ellen. Az új vezetőség megválasztása során elnökké Király Józsefet, alelnökké Barok Istvánt, titkárrá pedig Szabó Gyulát választották. A választás után Troncsényi-Waldapfölné Imre és Baróti Dezső egyetemi tanárok szóltak az egyetemi ifjúsághoz.

Ezután Csorba Lajos orvostanhallgató indítványozta, intézzenek a püspöki karhoz levelet, amelyben határozottan foglalkoznak állást Mindszenty reakciós politikája ellen és szorgoskodnak fel, hagyjon fel az imperialista érdekek kiszolgálásával. Indítványozta, hogy a levelet Havas Endre eszaki püspök útján juttassák el a püspöki karhoz. Az indítványt az egyetemi ifjúság egyhangú lelkesedéssel elfogadta és öttagú küldöttséget választott a levél továbbítására. A küldöttség azonnal felkereste Havas püspököt, közben az egyetemi ifjúság a püspöki palota előtt viharos tüntetést rendezett Mindszenty ellen. /MTI/

Sikkesztések

Fő & JF/Jnó/Hnó Ö Mikos /Koinkis/ Ottó, 46 éves, Aradi-utca 11. szám alatti lakos az Irisz Szalgaszövőgyár főkönyvelője 53.000 forintot sikkesztett a vállalat pénzüsből és eltünt. Közvetlenítésére országos körözést rendeltek el.

A Magyar Városok Országos Szövetsége pénztárosa, Bertényi Oszkár 55 éves, Bécsi-ut 92. szám alatti lakos. 7.000 forintot sikkesztett. Letartóztatották. /MTI/

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1948 november 20 11 óra -- perc

A harmincötves Kommunista Pártot ünnepelte Pécs város tanácsa

Kir & Ki/Hav/Hnó Gá. Pécs, november 20.

Pécs város tanácsának ülésén meleg szeretettel emlékeztek meg a Kommunista Magyarországi Pártja megalakításának 30. évfordulójáról. Ebből az alkalmából Kranz Pál polgármester táviratban üdvözölte a Magyar Dolgozók Pártját és annak vezetőségét. /MTI/

Előadás Pécsen a Szovjetunió diplomáciájáról

Kir & Ki/Hav/Hnó Gá. Pécs, november 20.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság pécsi csoportjának rendezésében Pajza István, a Dunántúli Napló főszerkesztője nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott "A Szovjetunió diplomáciája a béke diplomáciája" címmel. Megállapította, hogy ellentétben a nyugati hatalmak imperialista politikájával, a Szovjetunió diplomáciája a legkövetkezőbb védelmezője a békének és a kis népek függetlenségének. /MTI/

Ünnepélyesen becsüztatták a longyelországi "Magyar Hótré" induló magyar küldöttséget

LUGY

D/Jnó/Hnó Kő Szombaton délelőtt indult el Varsóba az az 53 tagú magyar küldöttség, amely résztvesz a november 22-én kezdődő "Magyar Hótré" alkalmából Longyelország különböző városaiban rendezendő ünnepségeken. A küldöttség vezetője Lukács György egyetemi tanár, tagjai: Mihályfi Ernő, a Magyar-Longyel Társaság elnöke, Bogár József Budapest polgármestere, Katona Jenő országgyűlési képviselő, a Hírlap főszerkesztője, Andics Erzsébet, Szalai Sándor és Waldapfölné József egyetemi tanárok, Czinkótszky Jenő, a külügyminisztérium kulturális osztályának vezetője, Antal Jánosné, a kultuszminisztérium művészeti/osztályának vezetője, Illyés Gyula, a Magyar Irészettség elnöke, Kókai József, a Vasas Szakszervezet főtárháza, Antal János, a Goldberger-gyár Ü.B. elnöke, Székely Mihály, az Operaház művésze, Zathureczky Ede hegőművész, Antal István zongoraművész, az MINDSZ és a MINSZ kiküldöttjei, valamint a MEFESZ 25 főnyi táncsoportja.

A küldöttség becsüztatására a nyugati pályaudvaron megjelent Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter és Boldizsár Iván külügyi államtitkár, valamint Fidorikowicz budapesti longyel követ.

/Folyt. 128v./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1948 november 20 11 óra 10-perc

/Ünnepélyesen bucsúztatták a longyelországi "Magyar Hétre" induló magyar küldöttséget, folytatás./

D/Jné/Hné Kő - A magyar köztársaság kormánya nevében őszinte szeretettel bucsúztatom a politikusokat, tudósokat, írókat, művészeket és szakszervezeti vezetőket azt a küldöttséget - mondotta Ortutay Gyula miniszter - amely Longyelországba utazik, hogy tovább építse a magyar és a longyel nép barátságát.

- A mi feladatunk az, hogy a békének, az együttműködésnek, az építésnek azt a frontját, amelyet kulturális egyezményekkel a barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményről megállapítottunk, tovább erősítsük a szerződésök betűiből olovon életet öntünk.

Mihályfi Ernő, a Magyar-Longyel Társaság elnöke hangsúlyozta, hogy a küldöttség tagjai nagy örömmel indulnak Longyelországba. Magunkkal visszük Longyelországba a magyar kultúra legjobb értékeit - mondotta -, de magunkkal visszük azokat a baráti érzéseket is, amelyek az egész magyar népben élnek a longyel nép iránt. A magyar-longyel barátság politikai alapjai rendkívül egyszerűek. Mindkét nép közös nagy ellenségétől, a német megszállástól szabadult meg, közös nagy barátjuk, a Szovjetunió segítségével. Ennek a felszabadulásnak a jogában és szellemében vagyunk baráti látogatásra Longyelországba.

Fidarkiewicz longyel követ tolmácsolta ezután baráti jókívánságait a küldöttség tagjainak. Biztos vagyok abban - mondotta -, hogy ez a látogatás a magyar-longyel baráti kapcsolatokat még sokkal szorosabbá és szívélyesebbé fogja tenni.

Lukács György egyetemi tanár a magyar küldöttség útjával kapcsolatban a következő nyilatkozatot adta a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

- Azt a fordulatot, amely a felszabadulás óta politikai életünkben beállott, kulturális téren is végig kell hajtani. Meg kell szüntetni a nyugati orientációnak azt a kizárólagos szerepét, amely a magyar értelmiségnél tapasztalható volt. Ez persze nem jelenti azt, hogy a haladó nyugati kultúrát elhanyagoljuk, tisztában kell lennünk azonban azzal, hogy kulturális tájékozódásunk középpontjába a Szovjetunióhoz és a kelet-európai népi demokratikus államoknak kell kerülniük.

folyt. ér. S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1948 november 20 11 óra 25 perc

/Ünnepélyesen bucsúztatták a longyelországi "Magyar Hétre" induló magyar küldöttséget, 2. folytatás./

D/Jné/Hné Kő - Ebben az új kulturális orientációban igen fontos szerepet játszik Longyelország, amelynek szociális és kulturális fejlődése számos tekintetben hasonló a magyar fejlődéshez, úgyhogy a longyel-magyar kulturális közlekedésnek megvannak az objektív alapjai. Most az a feladatunk, hogy megteremtjük a szubjektív tényezőit is ennek a kulturális együttműködésnek. /MTI/

Az országgyűlés bizottsági ülései

OGY & Jné/Hné Kő Az országgyűlés közgazdasági és közlekedésügyi, valamint közigazgatási bizottsága november 22-én, hétfőn délelőtt 11 órakor az 1-es számú bizottsági teremben együttes ülést tart. Tárgy: a kiváltságos hasznélveleti jogok megszüntetéséről szóló törvényjavaslat. Ennek befejezése után nyomban a közgazdasági és közlekedésügyi, valamint igazságügyi bizottság tart ülést. Tárgy: a méterrendszernél a földadó-kataszteri munkálatokban és a telekkönyvben való alkalmazásáról szóló törvényjavaslat. Az ülés elején az igazságügyi bizottság megválasztja elnökét. /MTI/

Hősi emlékmű készül Steinmetz kapitány, a meggyilkolt szovjet parlamentor sirjánál

Bp & Vr/Jné/Hné Cs Ba Az 1944 december 28-án a vécési országúton aljasul meggyilkolt szovjet parlamentorok vezetőjének, Steinmetz kapitánynak földi maradványait pénteken exhumálták. A kihantoláson képviseltette magát a szovjet katonai küldöttség és a főváros, melynek megbízásából Gada Géber tanácsnok jelent meg. A kegyelotes akción résztvett Steinmetz kapitány apja és több hozzátartozója is. Steinmetz kapitány holttestét átvitték a vécési országút mentén húsz méter hosszú szovjet hősi emlékmű kriptájába, örök nyughelyre. A hősi emlékmű 7 méter magas és 27 méter hosszúságú lesz. Egy kiváló szovjet és magyar szobrász készíti az emlékművet, amelyet december 29-én avatnak föl ünnepélyes külsőségek között. /MTI/

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás

1948 november 20

11 óra 45 perc

Dolgozók és diákok erőyes tiltakozása Mindszenty uszítása ellen

OH § /Hnó K8

Az óbudai Hajógyárban szakszervezeti napot tartottak, amelyen az üzem 1.700 dolgozója az alábbi határozati javaslatot fogadta el:

Mi, az óbudai Hajógyár dolgozói szeretjük és tiszteljük a vallást, de úgy látjuk, hogy Mindszenty bíboros ur nem az isteni igék hirdetésével és hívei lelkiudvosságával foglalkozik, hanem a nyugati imperialisták munkásellenes politikájával, amelyről a kapitalisták karmái közé aköz visszavetni bennünket. Amíg az ország városi és falusi dolgozói minden erejükkel megfosztva dolgoznak a hároméves törv két és fél év alatti megvalósításáért, addig Mindszenty bíboros féktelenül uszít népi demokráciánk ellen és minden módon meg akarja akadályozni életszínvonalunk javulását. Kérjük a belügyminisztert, akadályozza meg Mindszentynek ezt a népellenes munkáját, mert addigi áldozathozatalunk értelmé és jövőnk forog kockán."

A műgyötemi diákgyűlés a következő tétíratot intézte Dinnyös Lajos miniszterelnökhez:

"A Műgyötem hallgatóságát diákgyűlése tiltakozását fejezi ki az ellen az uszítás ellen, melyet Mindszenty primás folytat. Követeljük, hogy a kormány vösson véget ennek az uszításnak és demokráciáellenes üzelmeknek."

T8 & UL/Jnó/Hnó K8 Az Ügyvödi Kamara választmányi ülésén foglalkozott Mindszenty reakciós tevékenységével. Egyhangú határozattal állapította meg a választmányi ülés, hogy Mindszenty primás, az egyházi funkciók területéről letért és a reakciós politikai tevékenységet folytat, pedig nyilvánvaló - mondja a határozat - hogy a demokratikus katolikus tömegök és a népi demokrácia közt nincs ellentét, hiába igyokszik Mindszenty - egyre sikertelenebbül - ellentétet szítani. Az Ügyvödi Kamarának törvényben biztosított joga a közélet jelenségeinek megfigyelése és bírálata: ezért emeli föl tiltakozó szavát Mindszenty káros, nemzetrontó politikája ellen. /MTI/TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1948 november 20

12 óra 10 perc

Révai József beszéde

§ FE/Hnó G4

A t. Szerkesztőségök figyelmebe: Az alábbiakban a t. Szerkesztőségök rendelkezésére bocsátjuk Révai József országgyűlési képviselőnek, az MDP politikai Bizottsági tagjának, a Munkásmozgalmi Intézet megnyitóján elhangzott beszédét. Korot később adunk.

- A Magyar Munkásmozgalmi Intézet megalapítása és megnyitása egymagában is jelentős eseménye a magyar közéletnek. Duplán jelentős, mert ez a megnyitás egybeesik a Kommunista Párt megalapításának 30. évfordulójával.

- Ezt az intézetet a Magyar Dolgozók Pártja alapította, a Magyar Munkásmozgalmi Intézet: pártintézmény. De egyben sokkal több annál. Közügyet szolgáltunk megalapításával, a magyar tudomány, a népnevelés, a magyar közvélemény demokratikus fejlesztésének ügyét. Mert nem pártügy, hanem közügy: tudatosítani népünk gondolkodásában a magyar munkásosztály évtizedes harcainak döntő jelentőségét a magyar fejlődésben.

- A magyar történettudomány számára a magyar munkásmozgalom mindmostanáig tizedrangú szerepet játszott. Hivatalos történészeink vagy egyenhallgatták, vagy elfordították. Ideje, hogy ezen változtassunk és kidolgozzuk, megmutassuk a munkásság osztályharcának döntő szerepét a magyar történelem keretében.

- A magyar munkásosztály a nemzeti fejlődés utolsó háromnegyed évszázada alapvető kérdéseinek megoldásáért küzdött és így a munkásmozgalom története elválaszthatatlan, szerves része népünk egész történelmének. De ugyanakkor: a munkásmozgalom története a magyar nép legújabbkori történelmének nemcsak része, hanem döntő része, lévén a munkásosztály az az erő, mely háromnegyed évszázad harcában köpessé vált történelmi fejlődésünk gordiusi csomójának kottévágására, a kivozotó út megtalálására a magyar történelem zsákutcaiból.

- Tudjuk, hogy ez az intézet még a kezdet kezdetén áll, hogy még nem az, amivé lennie kell, de még ebben a mai kezdetleges formájában is bizonyította annak, hogy pártunk komolyan vöszli saját jelszavát és célját: meggyorsítani a magyar szellemi életben is a fejlődést, felszámolni ideológiai téren is az elmaradást, a magyar gondolkodás területén is előrni azt a fordulatot, amelyet gazdaságban, politikában négy év harcái során sikerült előrniük.

/Folyt.köv./

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1948 november 21.

12 óra 30 perc

/Révai József beszéde, 1. folyt./ Ko Gá

- A Magyar Munkásmozgalmi Intézetet tudatosan nyitjuk meg azon a napon, amelyen a Magyar Kommunista Párt megalapításának harmincadik évfordulóját ünnepeljük. Mert ha igaz az, hogy a magyar történelemben fordulóponthoz jelentett a munkásosztály fellépése, nem kevésbé igaz, hogy a magyar munkásmozgalomban - és ezzel az egész magyar fejlődésben - fordulóponthoz jelentett a Kommunista Párt fellépése. Mi tiszteljük és becsüljük a magyar munkásmozgalom nagy, harcos múltját és hagyományait, az első világháborút megelőző évtizedekben. Kegyelettel / a magyar munkásosztály élresztőire, első szervezőit, a magyar munkásmozgalom úttörőit: Frank Leóval, Tósszársz Károlyval, akik a szocialista üntűt első magvait ültették el Magyarországon, dacolva üldözéssel és elnyomással. Az ő munkájuk nélkül nem fejlődött volna tömegmozgalommá, valóban osztálymozgalommá a magyar munkásmozgalom. A magyar kommunista párt fellépése 1918 novemberében elképzelhetetlen és lehetetlen lett volna az ő úttörő munkájuk nélkül. / gondolunk

- De bármilyen nagy erő volt is a magyar munkásmozgalom a Kommunista Párt megalakulásáig, bármilyen komoly befolyást gyakorolt is az ország politikai fejlődésére a kiegyezés utáni évtizedekben, a Kommunista Párt megalakulásáig ez az erő - a nagyszőrű tömegharcok ellenére - lényegében botorkált és tévelygett, mert a mi pártunk megalakulásáig a magyar munkásmozgalom legfeljebb csak ellenzéki erő volt, a polgárság egyik, vagy másik csoportjának segédcsapata. A Kommunista Párt megalakulásával lépett fel a magyar munkásosztály első ízben a hatalom megragadásának és gyakorlásának igényével, mint az ország, az összes dolgozó rétegek vezetésére hivatott osztály.

- Ahhoz, hogy ez a fordulat a magyar munkásmozgalomban bekövetkezhetett, a Nagy Szocialista Októberi Forradalom színeit kellett Magyarországra átültetni. De jelenti ez, hogy a magyar kommunista mozgalom kívülről importált eszmákra épült, mint elleneségeink állították három évtizeden át? Hát nem ugyanezzel, külföldi eszmák "importjával" vádolták annak idején a magyar jakobinusokat, majd Petőfi Sándort és később Ady Endrőt?

/folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás

1948 november 20

12 óra 35 perc

/Révai József beszéde, 2. folytatás./ § FE/Hné Gá

A magyar történelmi fejlődést mindig a társadalmi haladás legfejlettebb nemzetközi tanainak "importja" termékenyítette meg és vitte előre. A haladás nemzetközi eszmái számára a talaj mindig megvolt Magyarországon, csak belője kellett hintonni a magot.

- A magyar dolgozó tömegek megértették és megértették, hogy az orosz forradalomban a bolshevik párt az ő kérdéseikre is választ adott. Lenin és Sztálin tanításai - igen is - voltak évtizedes, évszázados magyar kérdésekre is. A munkásosztály vezető szoropóról, a munkásság és parasztság szövetségéről szóló tanítás, a polgári demokratikus forradalom szocialista forradalommá való továbbfejlesztéséről szóló elmélet, a nemzetek önrendelkező jogáról és a nemzeti függetlenség biztosításáról szóló tanítás az imperializmussal szemben: mindez válasz és útmutatás volt a magyar fejlődés évtizedes megoldatlan problémáira is.

- Hiába rágalmozta a Horthy-reakció minden kis és nagy tollforgatója több, mint negyed évszázadon át a Magyar Kommunista Pártot és a Magyar Tanácsköztársaságot - a magyar kommunisták alig nyolc hónapos legális működése 1918-19-ben kitörölhetetlen nyomot hagyott a magyar munkásosztály öntudatában. A magyar kommunista párt ma tisztán áll néptünk előtt. És ha vannak, akik továbbra is fenn akarják tartani azt a torz képet, amit az ugynevezett kereszténykurzus, a Horthy-reakció, a magyar fasizmus festett a magyar kommunizmusról, azokkal szemben, mint sötét népbutítókkal szemben kell és fogunk eljárni! Nem engedjük többé bomcskolni a magyar proletariatus diadonális négyhónapos uralmának időszakát, a magyar nép legnagyobb történelmi fegyvertényét!

- A népi demokrácia és a mi magyar kommunista pártunk tekintetben új utakon jártunk a fasiszta veszély felmorulása óta, a harmincas évtől kezdve és a felszabadulás után, 1919 óta sokat tanultunk a magunk hibáiból és a nemzetközi tapasztalatokból. Változott, fejlődött a világ 30 év alatt és vele a mi Pártunk is. De akárhogy változott és fejlődött a világ és vele a mi Pártunk 30 esztendő alatt: az alapkérdésekben ugyanazt valljuk, mint amit vallottunk 1918-ban és 19-ben.

/Folyt.köv./

S.

/Révai József beszéde, III. folyt./ § Fe/Gy Gá

A Kommunista Párt maradt, ami volt: az osztályellenséggel szemben való kérelhetetlenségnek a pártja, a szocializmus, a kommunizmus megvalósításáért folytatott harcnak a pártja, a proletár nemzetköziségnek a pártja, a Szovjetunióhoz való hűségnek a pártja, a marxizmus-leninizmus forradalmi tanításainak a pártja! Fejlődünk három évtized alatt, de nem puhábbak, hanem keményebbek lettünk.

- A Kommunista Párt rövid nyílt működésének emlékét, a magyar Tanácsköztársaság négyhónapos fennállásának emlékét a Horthy-rendszer tüzzel és vassal, rendőrökkel és rágalmakkal, szeszék és bitó segítségével próbálta kitörölni a magyar munkások szívéből és agyából - mindhiába! A huszonötöstenként elnyomatás alatt a Kommunista Párt - a többi között - azért is tudott dacolni terrorral és butítással, azért nem sikerült bennünket elszigetelni a néptől a rendőrség és a peyerista árulók együttes erőfeszítéseinek sem, mert a magyar munkáshatalom emléke elevenen ható hagyományként élt a magyar munkáosztályban. Az illegálitásban a Kommunista Párt szervezett erője csak százakat, néhány ezer embert ölelt fel, de az igazi erőviszonyok a munkásmozgalomban a Peyer-féle horthy-szocialisták és a kommunisták között nem az volt, mint amit a rendőri üldözés a mi számunkra és a rendőri támogatás Peyerék számára megszabott. Az igazi erőviszony, a Kommunista Párt igazi ereje azonnal napvilágra került, amikor a börtönfalak leomlottak. Abban, hogy a felszabadulás után a Kommunista Párt rövid hónapok alatt viszonylag kicsiny földalatti csoportból hatalmas tömegerevé tudott fejlődni, ott van mint ok és magyarázat 1918-as és 19-es harcainknak és munkáinknak kitörölhetetlen emléke is.

- A Magyar Kommunista Párt hatalmas fejlődése az ország felszabadulása után, a munkáosztály többségi erejévé válása természetesen éppúgy nem választható el a Szovjetunió felszabadító missziójának hatásától, mint ahogy a magyar demokrácia egész politikai fejlődésében döntő szerepe van a Szovjetunióknak. De az is bizonyos, hogy a magyar demokrácia győzelmeiben, amelyeket nem utolsósorban a Kommunista Párt vezetésével vívott ki, része van annak a szellemnek, annak a nevelésnek, amely 30 évvel ezelőtt és 30 év óta áthatja és formálja Pártunkat. Ez a szellem, ez a nevelés tett bennünket lebiztosíthatatlanná, minden terrorral dacolni tudó párttá az illegálitásban is. Mi nem becsüljük le a Horthy-rendszer alatt fennállt legális és parlamenti ellenzéki erőket, a legális munkásszervezeteket, a Szociáldemokrata Párt, sőt a polgári pártok legális ellenzékéinek is volt jelentősége.

/Folyt.köv./

S.

/Révai József beszéde, 4. folyt./ GÁ Ko

De forradalmi ellenzék, meg nem alkuvó ellenzék itt 25 éven át egy volt: a Kommunista Párt, amely nem a Horthy-rendszer reformjára, hanem megbuktatására, az ország gazdasági, társadalmi és politikai rendjének gyökeres átalakítására vett irányt. Minden más ellenzéki erő csak annyiban volt még viszonylag is komoly, amennyiben a Kommunista Párttal dolgozott együtt. A legális ellenzék erői - a Kommunista Párttal való együttműködés nélkül - a Horthy-rendszer tartalékává, biztosító szelvéivé váltak. A Kisgazdapárt, Bokhardt Tibor és Nagy Ferenc, valamint Keresztes-Fischer jóvoltából ugyanúgy a Horthy-rendszer tartalékoereje volt, mint a Szociáldemokrata Párt Peyerék jóvoltából. És hogy a Kisgazdapárt nem maradt meg Horthy és Keresztes-Fischer pártjának, az a kommunistákkal együtt dolgozó Bajcsy-Zsilinszky Endrőnek és követőinek köszönhető. Hogy a Szociáldemokrata Párt végül is nem lett Horthyék tartalékává, sőt Bakók csatlósává, azt a kommunistákkal együtt dolgozó Szakasits Árpádnak és követőinek lehet köszönni. A legális ellenzék megállvási és árulási ellen a Horthy-rendszer alatt a Kommunista Párt ugyanazt a harcot vívta, mint a felszabadulás után a Kisgazda Párt és a Szociáldemokrata Párt áruló jobbszárnyai ellen. Hogy Magyarországon a munkásmozgalomban nem vált urrá mandonkák dacára sem a peyeri paktum szelleme, hogy voltak nagy tömegharcok, hogy volt szeptember 1-0, hogy volt ellenállás a német fasizmussal és magyar cinkosával szemben, az első sorban éppúgy a Kommunista Pártnak köszönhető, mint az, hogy a felszabadulás után a magyar demokrácián nem lett urrá az imperialistának való behódoló szellem, a reakciós polgári demokrácia politikája, szintén első sorban a Kommunista Párt politikájának, harcok lendületének, győzelmi akaratának köszönhető.

- A 30 éves kommunista mozgalom a magyar történelemben döntő tényezőjévé lett. Három évtized harcaiban és megpróbáltatásaiban mi neveltük ki azt a gárdát, azt az emberanyagot, azt a vezető-kadert, amely meg tudta állani a helyét a börtönökben és a bitófák alatt éppúgy, mint a tömegek nevelésének és a demokrácia építésének munkájában. A Kommunista Párt nevelt az országnak új vezetőréteget a dolgozó nép sorából. Hősöket és vértanúkat adtunk a nemzetnek: Sallait és Füstöt, Ságvárit és Rózsa Ferencet, az ő szellemükben nevelődtek - más viszonyok között, más feladatokra - hidépitőink és élmunkásaink.

/folyt.köv./ T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1948. november 20. 12 óra 50 perc

/Révai-beszéd, 5. folytatás./

Politikai és gazdasági vezetőket adtunk az országnak, akiknek tudását, odaadását, önzetlenségét a 30 éves kommunista mozgalom alakította ki, akiket három évtized munkája és áldozatai neveltek országépítőkké és vezetőkké. Büszkék vagyunk rá, hogy a pártunk neveltje és egyben nevelője az az ember, akit nem tört meg, hanem megacélozott 15 börtön-esztendő, aki nélkül a magyar demokrácia sikerei elképzelhetetlenek, aki a szocializmus küszöbére vezette népünket: Rákosi Mátyás.

- Rákosi elvtárs vezetésével végezte el Pártunk azt a munkát, amelynek sikeres befejezése demokráciánknak, de az utolsó harminc évnek is legnagyobb vívmánya: a magyar munkásosztály egyesítését, a Kommunista Párt 30 éves harcainak vezérlő forradalmi tanítások, a marxizmus-leninizmus szellemében. A Magyar Dolgozók Pártja formálisan, elnevezésében ma nem kommunista párt, de tartalmában, ideológiájában, szerkezetében az és egyre inkább azzá lesz.

- A munkássegység megteremtése nálunk a baloldali szociáldemokrata elvtársakkal való egyesülés formájában ment végbe, de ugyanakkor a kommunista esznek diadala jegyében. Hogy a munkássegység tartós és szilárd lesz, annak biztosítója, hogy az összeforrás kommunista és volt szociáldemokraták között a győzelmes forradalmi tanításoknak a jegyében megy végbe. A Kommunista Párt 30 év óta mindig ellenállhatatlan vonzóerőt gyakorolt a legjobb baloldali szociáldemokratákra. Landler János, Hamburger, Varga elvtársak, Stronfeld Aurél, baloldali szociáldemokratákból lettek kommunistákká: az ő nagy példájukat követi Szekasits Árpád és Marosán György.

- A mi Pártunk büszkén tekinthet vissza 30 éves múltjára. Új utat vágunk népünk fejlődésének. Megoldottunk százados magyar problémákat. Megteremtettük a munkásság és dolgozó parasztság szövetségét. Vezető erővé tettük az országban a magyar munkásosztályt. A magyar ügyet elthetetlenül összekapcsoltuk a nemzetközi haladás ügyével. Össztörtük a feudális maradványokat és hazánkat a szocializmus útjára vittük.

- Ime, volt eredménye három évtized harcainak, szenvedésainak, munkájának.

/Folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás 1948. november 20. 12 óra 55 perc

/Révai József beszéde, VI. folyt./ Fe/Gy Gá

Mindezt azért értük el, mert hűek voltunk és maradtunk Marx, Engels, Lenin, Sztálin zászlajához. Legyünk továbbra is rendíthetetlenül hűek ehhez a zászlóhoz. Legyünk továbbra is hűséges katonái annak a nagy hadseregnek, amelynek élén a nagy Sztálin vezeti az egész dolgozó emberiséget a szocializmushoz. /MTI/

A Magyar Munkásmozgalmi Intézet ünnepélyes megnyitása

Na/Jné/Gy Gá Szombaton délelőtt nyílt meg ünnepélyes külsőségek között a II. kerület Fő-utca 1. szám alatt a Magyar Munkásmozgalmi Intézet. Az intézetben múzeumot és könyvtárat is létesítettek, amely magában foglalja a 30 éves Kommunista Párt fontosabb eseményeit és eredeti képekben illusztrálja a három évtizedes munkásmozgalmi eredményeket.

Az ünnepélyes megnyitón megjelentek Szekasits Árpád, köztársasági elnök, Dinnyés Imre miniszterelnök, Nagy Imre, az országgyűlés elnöke, a kormány tagjai közül: Gerő Ernő, Kossa István, Kádár János, Ott Károly, Rics István miniszterek, Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkára, Erdő Ferenc miniszter, a Nemzeti Parasztpárt főtitkára, továbbá Gyöngyösi János, a Független Kisgazdapárt főtitkára, Marosán György országgyűlési képviselő, a MDP főtitkárhelyettese, Apró Antal, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkára, a MDP politikai bizottságának tagjai, valamint a magyar társadalmi, politikai és gazdasági élet kitűnőjei közül számosan. Résztvett az ünnepségen a KMP ünnepségeire Magyarországra érkezett Lukács román pénzügy-miniszter, ott voltak továbbá a Nemzetközi Újságíró Szövetség végrehajtó bizottságának budapesti tanácskozásain résztvett bolgár, lengyel, cseh, osztrák, francia, német és köztársasági spanyol delegátusok.

Révi László, a Munkásmozgalmi Intézet igazgatója meleg szavakkal köszöntötte a köztársasági elnököt és a megjelent vendégeket, majd utána Révai József országgyűlési képviselő, a MDP politikai bizottságának tagja mondott ünnepi beszédet. / Révai József beszédét 16-tól kezdődő kiadásunkban közöltük. / A megjelentek lelkes tapsal és éljenzéssel fogadták Révai József beszédét, majd megtekintették az intézet múzeumát és könyvtárát. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23 kiadás 1948. november 20. 13 óra - poro

Időjárás-jelentés

& M1/M1 0 A Meteorológiai Intézet jelenti november 20-án, szombaton délben:

Szárazföldünk nagyrészen a változékony, szeles, csapadékos idő tovább tart. Csak az Alpok és Kárpátok környékén uralkodik esendesebb időjárás; ezt a területet összefüggő ködréteg borítja. Hazánkban pénteken igen nagy hőmérsékleti különbségek alakultak ki a köd miatt. A Dunántul nyugati felében nem volt köd, ott a hőmérséklet jóval a 10 fok fölé emelkedett. A Tiszántulon azonban, ahol a köd egész napon át tartott, a hőmérséklet helyenkint délben az olvadáspont közelében maradt. Az éjszakai órákban a legtöbb helyen gyenge fagy alakult ki. Sokfelé volt 1 mm-t meghaladó mennyiségű ködcsitálás. Budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 0.8 fokkal alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 9.1 mm-rel magasabb volt, miután a sokévi átlag 15 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 775 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: Gyenge szél, ködös idő, néhány helyen kisebb ködcsitálás, a hőmérséklet alig változik. /MTI/

Hangszórás autó felvilágosító szolgálaton Somogy-vármegyében

Tud & M1/M1 Ba K a p o s v á r , november 20.
Somogy-vármegye alispánja vasárnaponként hangszóróval felszerelt gépkocsit küld ki a falvakba, hogy a dolgozókat a mezőgazdasági munkák fontosságáról, a haszonbérleti szerződésről, a traktórral való szántás előnyeiről felvilágosítsa és állattenyésztési tanácsokkal állítsa. A felvilágosító gépkocsi most tette meg első próbahajtását községben és mindenütt nagy sikert aratott. A falvakban a lakosság apraja-nagyja örömmel hallgatta előadásokat és tanácsokat. /MTI/

Letartóztatták egy fokotűző nagykorúsi malmost

Tud & M1/M1 Ba N a g y k ö r ö s , november 20.
Dózsa Rácz János nagykorúsi malombérlőnél az ellenőrzés során lisztfokotűzés gyanúja merült fel. A házkutatás során a malmos lakásán 18 zsák oldugott lisztet találtak. A rendőrség a malmost lezárta és a fokotűző malombérlőt letartóztatta. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24 kiadás 1948. november 20. 13 óra 05 - poro

Megállás nélkül folyik hidaink újjáépítése -
Már gyártják az Árpád-híd alkatrészeit a Győri Vagongyár hidműhelyében

N1/Lt/M1 Közli Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter vasárnap avatja fel a szegedi Tiszahidat. Ez az ünnepség újabb márföldkő a hidak újjáépítésében.

A Lánchíd megépítése óta eltelt 100 év alatt megépült közúti hidaink hosszúsága összesen 67.136 méter. Ebből 27.504 méter, vagyis 41 százaléka esett a fasiszta horodák pusztításának áldozatul. Nem kevesebb, mint 1424 hid - közöttük a dunai és tiszai hidak - romokban hevert. Gerő Ernő, a "hidverő miniszter" vezetásával ma már a lerombolt közúti hidaink kőthermadrésze újra áll, a hároméves törvénnyel végződő az elpusztított hidak 90 százaléka épül újjá.

Ebben a hatalmas építő munkában nagy része van a Győri Vagongyár hidosztály dolgozóinak. Hatalmas szerszámcsarnokában különleges gépielés gyorsítja a munkát: a darufuró. Ezt a gépet Bella János és Horváth Ferenc úgy tökéletesítette, hogy oldalfuróra is használható. Eszszerszámcsarnokukért, amely sokszor forint megtakarítást jelent, nagyszabású jutalmat kaptak. A hidosztály élvezem lett és a Margithid építésénél megszerezte azt a selyeméremet, amelyet Gerő Ernő miniszter ajánlott fel a hidkészítő üzemek versenyzőinek jutalmazására.

A hidosztály dolgozói a módvői Dunahíd, a Kossuth-híd, a Margithid és egész sorozat kisebb hid munkájában való részvétel mellett a vasárnap felavatandó szegedi közúti hid építésénél is igen jó munkát végeztek. A szegedi Tiszahid különlegessége, hogy nem folyt- acélból, hanem a jóval nemesebb, nagyobb szilárdságú karbon-acélból készült. Az acélszekerkeztet teljes súlya 2600 tonna, ebből 1500 tonnát a Győri Vagongyár hidászai gyártották le munkaversenyben, amelynek eredményeképpen a hid 40 nappal előbb készülhetett el a kitűzött határidőnél.

A szegedi Tiszahid felavatása nem jelent megállást a munkában. A Győri Vagongyár hidműhelyében már gyártják az Árpád-híd alkatrészeit. Ennek a hídnek Budától a Margitszigetig terjedő részét készítik a győriek. Itt gyártják a Lánchíd alkatrészeit is. A győri hidászok részt vesznek a Mátravidéki Erőmű vasszerkezetének előállításában is. Most szepelik a győri iparszertornai hidat, a sár-vári vasúti hidat.

A munka útjában a vagongyár hidműhelyében egyre újabb lendületet vesz. A hidműhelyben megalkult brigádok a termelésnek négy százalékkal való növelését tűzték ki célul. /MTI/

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1948 november 20

13 óra 30 perc

/Uj utcaelnevezések...1.folytatás./ Bp % Vr/Jné/Hné Ba / MI/

A bizottság a XII. kerületben lévő és a Galgócsey-utcánál kezdődő Névtolon-utcaát Gáboros-utcának nevezte el; a XIII. kerületben lévő Láng László-utca új neve: Láng-utca. A XIII. kerületi lakótelepen lévő Névtolon-utca Mosgyo-utca elnevezést kapta. A XIII. kerület Szobor-utca mentén lévő Névtolon-utca Ásó-utca nevet kapta. A XIII. kerületben lévő és a Madarász Viktor-utcánál haladó Névtolon-utcaát a bizottság Szántó-utcának nevezte el. A bizottság a XIII. kerületben lévő és a Gyöngyösi-utnál haladó Névtolon-utcaát Bölcső-utcának nevezte el, a XIII. kerületben, a Babér-utcánál kezdődő Névtolon-utca Kőszörűs-utca nevet kapta, a XIII. kerület Tonori-utcával párhuzamosan haladó Névtolon-utca neve: Vető-utca, a XIII. kerület Mosony-utcával párhuzamosan haladó Névtolon-utcaát a bizottság Gáspár-utcának nevezte el. A bizottság a XIII. kerület József Attila kertvárosban lévő Névtolon-teret Nász-térnek nevezte el, a XIV. kerületben lévő Zichy Géza-utcaát a bizottság Zene-utcának keresztelte el, a XIV. kerületi Nemzetos-utcaát a magyar nép életszínvonalát emelő és a többtörleményben kitüntetett munkások tiszteletére Elmunkás-utcának nevezte el a bizottság, amely az ugyanabban a kerületben lévő Novara-utcának Terv-utca nevet adta, a tervezőalkodás eredményeinek elismerésül. A XIV. kerületben lévő Nürnberg-utca új neve: Okányi-utca, Okányi Dezső kiváló politikus, szónok és író volt. A XIV. kerületben lévő István-utcánál kezdődő Névtolon-utca Labda-utca nevet kapta. A XIV. kerületben az Elmunkás-utcánál végződő Névtolon-utcaát Kogol-utcának nevezte el a bizottság, amely a XIV. kerület Dongó-utcánál kezdődő Névtolon-közt Ócsa-köznek keresztelte el. Az új utca elnevezések azonnal életbeléptek. /MTI/

A főváros telket engedett át az Országos Sporthivatal részére

Bp & Vr/Jné/Mi Ba A főváros városrendezési és magánrendezési szakbizottsága szombaton délelőtt Bados Kornél tanácsnok elnöklésével ülést tartott, amelyen egyhangú helyesléssel járultak hozzá ahhoz a polgármesteri előterjesztéshez, hogy a főváros sporttelep lététől a céljából 50 évi használatra ingyen telket engedjen át az Országos Sporthivatal részére a III. kerület Szeréna-ut és Mocoenzáf-utca között. Az ülésen Marinovics Marcol rendezőrendező, a belügyminisztérium közlekedésrendészeti osztálya részéről indítványozta, hogy a lebontásra kerülő ramházak helyén, ott ahol arra szükség van, létesítsenek minél több autóparkoló helyet. Bados Kornél tanácsnok megállapította, hogy a parkolóhelyek létesítése tetemes költséggel jár, azonban a főváros ezzel a kérdéssel foglalkozik. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás

1948 november 20.

13 óra 45 perc.

A pénzügyminisztérium felhívása az Ausztriában jogtalanul elvont magyar vagyontárgyak ügyében

PM & Mn/Mn/Pl Ba A pénzügyminisztérium a 8.150/1946 számú rendeletre hivatkozva figyelmezteti azokat a magyar állampolgárokat, akiknek vagyontárgyait Ausztria német megszállása idején önhatalmilag vagy hatósági rendelkezésre jogtalanul elvonták /elkobozták, arizálták/, hogy az ott ma fellelhető ilyen vagyon visszajuttatása iránti igényüket legkésőbb december 31.-ig lehet a különleges osztrák döntőbizottságok előtt érvényesíteni.

A föl nem lelhető vagy elveszett ingóságokért járó kártalanításra az a határidő nem vonatkozik, mert a kár-igények érvényesítésére szóló osztrák jogszabály még nem jelent meg.

Törvényes örökös minőségben csak az ingók tulajdonosának felmondója, lemondója, hitvestársa, testvére és az utóbbinak gyermeke érvényesíthet igényt. Távoli rokon csupán akkor, ha közös háztartásban élt az örökösével. Részletes felvilágosítást a pénzügyminisztérium külföldön károsultak osztálya /V., József nádor tér 2/4. IV. 29./ ad. /MTI/

Az ideoi karácsonyfaárusítás

& Ko/Ko/Pl Ba Az ideoi karácsonyfa-szétosztást és árusítást Nagy-Budapest területén a KÖZERT fogja végezni. A KÖZERT a MALLERD-nak orra a célra rendelkezésre álló karácsonyfa-készletét Nagy-Budapest területén lévő fiókjaiban a megállapított hivatalos árakon kizárólagossági joggal hozza forgalomba a fogyasztók, hivatalok, üzemek, vállalatok, intézmények és minisztériumok részére. Miután fonyófaállományunk kicsiny, ezért úgy, mint minden évben ezidőn is, behozatallal kell a hiányt pótolnunk. A karácsonyfaimport érdekében már folynak a tárgyalások. /MTI/

Háromévi börtönre ítélték Kovaroz Emil öccsét

Tör & Ul/Jné/Pl Ba A Népbíróság dr. Borozkoi-tanácsa szombaton tárgyalta a székésben lévő Kovaroz Dozsónok - Kovaroz Emil öccsének - háborús bűnügyét. Kovarozot a nyilások megbízásából többi közt a külügyminisztériumban is "továkkonykodott", a népbíróság háromévi börtönre és teljes vagyonelkobzásra ítélte. /MTI/ aki

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29 kiadás 1948 november 20. 14 óra 15 perc.

Közel 12 millió forintot fizettek ki eddig napraforgó-beszolgáltatás jutalmazására a termelőknek

§ OKH P1 Ba Aki november 30.-ig teljesíti napraforgómag-beszolgáltatási kötelezettségét, jutalomban részesül. Eddig a köz-
 állítási kormányzat 11,818,000 forintot fizetett ki a napraforgómag-beszolgáltatók jutalmazására.

A november 30.-ig beszállítási kötelezettség teljesítésére vagy adó fejében /: "A" vagy "B" vételi jegyekre:/ beadott napraforgó után q-ként 10 forint jutalmat fizetnek, a beszállítási kötelezettségen felül /"C" vételi jegyre/ beadott napraforgómag q-je után pedig 20 forint jutalmat a vételáron felül. /MTI/

Épül a magyar vidék - Uj lakóházak és középületek emelkednek a romok helyén

Di/Hb/P1 Gy, Ba A vidéki városokban és falvakban sorra épülnek a lakóházak, középületek, kórházak, iskolák.

A szeged környéki tanyavilágban a szegedi Építésügyi Főigazgatóság 227 iskolát állított fel. Algyő-Farkasán 90.000 forintos befektetéssel új iskolát építettek. Az egykori Pallavicini uradalom tanyáján, ahonnan mostanig az iskolaköteles gyermekeknek több kilométert kellett gyalogolni, amíg a legközelebbi köznevelési iskolába értek, most vidáman fénylik tágas ablakaival az újonnan épített iskola.

Ujjáépítették a használhatatlanná vált tiszaparti gyermekklinikát. A két és félmillió forintot igénylő munkálatok egy része már befejeződött és a harmadik törvénnyel folyamán elkészül az egész épület.

A népi demokrácia ma már nemcsak ujjáépíti a romokat, a dolgozóknak nyújtó új lakóházak építésére is lehetőséget ad. A szegedi Potófi Sándor-sugárut alacsony kis házaik közül kiemelkedő hatalmas háromemeletes épületen az utolsó sinitásokat végzik a MÉMOSZ munkásai. A legszebb karácsonyi ajándékot kapják a demokráciától azok a munkáscsaládok, akik beköltöznek majd új otthonukba a világos, tiszta, fürdőszobával, villannyal és gázzal ellátott lakásokba; Uj-Szegeden az alföldi Mezőgazdasági Intézet épületén dolgoznak.

Dobozban az állomáshoz tartozó hatalmas raktárépületet, amely a háború alatt teljesen tönkrement, eddig fa- és deszkáépítőnnyel pótolták. Most 600.000 forintos befektetéssel megkezdték az új raktárház építését.

Az elmúlt év őszén kezdték meg háromemeletes OTI színház és randoló építését. Az építkezés a jövő évben fejeződik be.

/Folyt.köv./ S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás 1948 november 20. 14 óra 25 perc.

A valutásibor közgazdasági egyetemi hallgatók a munkásbörzség előtt

Tó & UL/Jnó/Hnó Ba Dr. Knas Albert egyetemi tanár és tiszai valutásiborosi és emborempószási büntetőnek folytatódólagos főtárgyalásán szombaton Vladár Sándornót, Kállay Ferencot, dr. Bródy Tibort, Homor Imrót, Gruber Mártonot, Bialkowszki Jánost, Resznik Félixot, Magyar Imrót, Balla Endrót, Boroczky Dezsőt, Barasics Józsefet hallgatták ki.

Vladár Sándorné vallomásaiban beismerő, hogy várszegi Zoltánt és feleségét át akarta csomagolni Ausztriába. Barasics Józsefhez fordult, akiről tudta, hogy foglalkozik cölle üzlettel. Barasics 25.000 forintért vállalkozott az emborempószásra, Vladárné viszont 30.000 forintot kapott Várszegiétől erre a célra. Kállay Ferenc vádlott Homor Imrével és Gruber Mártonnal együtt üzletszerűen foglalkozott idegen valuták - elsősorban dollár - adásvételével. Dr. Bródy a szökésben lévő Östör Lászlóval "dolgozott össze" és kapcsolatban állt a közgazdasági egyetem dollárüzérkedőinek egyik főalakjával, Homor Imrével.

Homor először tagadni próbálta bűnösségét, de az elője tört bizonyítékok sulya alatt, később részletes beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy Gruber Mártonnal együtt nagyban foglalkozott dollár ártékosítással. A többi vádlott is beismerő vallomást tett. Az utolsó - 62-od rendű vádlott - Barasics József beismerő, hogy Balla Endre megbízásából cölle tavaszán, a népbörzség által elítélt reakciós papot, Hamza eszterot, továbbá egy eszpresso-tulajdonost csomagolt ki Ausztriába, 4000-4000 forintért.

Ezzel a vádlottak kihallgatása be is fejeződött. Dr. Jávör tanácselnök a főtárgyalást hétfőre napolta el, amikor a vádbeszédre, majd a védőbeszédre kerül sor. /MTI/

A budapesti szovjet nagykövetség köszöneto

Kö/Hnó Ba A Szovjet Szocialista Kéztársaságok Szövetségének magyarországi Nagykövetsége, a Szovjet Kormány megbízásából, köszönetét fejezi ki az összes társadalmi-, párt- és szak szervezeteknek, kollektíváknek, újszintón és egyes személyeknek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 31 éves évfordulója alkalmából a szovjet kormánynak és J.V. Sztálin Generalisszimuszának küldött üdvözlőükkért és jókívánságukért.

Az MTI szerkesztőségi felkéri a budapesti napilapok szerkesztőségét, hogy fenti közlövénynek holnapi számukban helyt adni sziveskedjenek. /MTI/

S.

/Épül a magyar vidék, folyt./ D1/Hb/Pl Gp, Bn

Miskolcon elkészültek egy 24 lakásos házépítéssel és nonsokára megkezdik a második 24 lakásos épület építését. A Városi Tanács egész utcasor ilyen 24 lakásos egytipusú lakóház építését tervezi.

Gyár város az öthónapos részlettery keretében 2,200.000 forintot irányzott elő építkezésekre. A gyár városban 14 családi ház épült, 80.000 forintos beruházással bőlesődo lótosult, 100.000 forint jut parkosításra s a romlakás helyreállítási akció keretében hat sérült házat építenek újjá, több mint egymillió forintos költséggel.

Pésosott a városszerte folyó tatarozási munkák többeszezer forintos beruházást igényelnek. Most közelodik befejezéshez egy háromemeletes, 1,200.000 forintos költséggel felépített 24 lakásos bérházépítés. A hároméves terv keretében jövő év tavaszán kezdődik meg a Pécs gyár városi kulturház építése. A kulturház 1,800.000 forintos építési költséggel 1950-ben készül el és a tulajdonon ipari munkásság lakta városrész kulturális igényeinek kielégítését szolgálja majd.

Eltűnedeznek a romok, a háborus károkat szenvedett épületek újjáépülnek és megkezdtek az új, egészségesebb lakóviszonyokat biztosító lakóházak építését a magyar vidéken. /MTI/

A mozolaki általános iskola tanulóinak ajándéka az iskolát újjáépítő munkásoknak

VKM & SH/SH/Pl Bn Az Állami Lédagyár dolgozói rohammunkával építették újjá a mozolaki általános iskolát. Most az iskola tanulói feljöttek Budapestre, hogy megköszönjék a Lédagyár dolgozóinak gondoskodó szeretetét és hogy átadják az iskola ajándékát: a frissen sült fehér cipőt. Az állomáson az Állami Lédagyár üzemi dolgozóinak küldöttsége fogadta a hatvankét gyermeket. Az üdvözlésükre megjelent üzemi párttitkár a munkás-parasztösszefogásról beszélt, majd Kiss László, a mozolaki iskola tanítója az üdvözlőszavakra válaszolva a falu és a város egymásrautaltságát hangsúlyozta. /MTI/

S.

Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde

Gá Ko . A t. Szerkesztőségek figyelmébe!

Az alábbiakban a t. Szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Szakasits Árpád elnöki megnyitóját és Rákosi Mátyás ünnepi beszédét a MDP délutáni sportesemények nagygyűlésén hangzanak el. Keretet később adunk.

/amelyek

- Nagy ünnepre gyűltünk egybe: Harmincadik születésnapját üli a magyar kommunista mozgalom. Szeretném, ha az elvtársak megérteneék, megértenék, felfognák, hogy mit jelent ez a jubileum az én számomra és mindnyájunk számára, akik egyesültünk a Magyar Kommunista Párttal, mit jelent, hogy itt állhatok én most és megnyithatom ezt a szép ünnepet és együtt ünnepelhetjük ezt a harcos, szenvedésteli, alkotó és diadalmas harminc esztendődet. Együtt, egy pártban, szétbonthatatlan egységben Lenin és Sztálin zászlaja alatt. De meg sem kíséreltem, hogy kimondjam a kimondhatatlant és csak egészen egyszerűen annyit mondtam: legyünk boldogok és büszkék mindvalamennyien, hogy ennek a pártnak, a mi nagy pártunknak tagjai lehetünk, hogy résztvehetünk ennek alkotó, embertformáló munkájában és nagyszerű harcában. Legyünk hűségesek hozzá mindhalálig és vegyünk példát a mi kedves Rákosi elvtársunktól, aki a bitófa árnyékában sem ingott meg soha, hazáját és a munkásosztályt szolgálta legondás hűséggel és soha nem lankadó buzgalommal. És kövessük a többiek példáját is, akik hozzá hasonlóan harcoltak és dolgoztak a történelen legigazabb ügyért, legnagyobb igazságért, néha egészen reménytelenek látszó helyzetekben is, soha lankadást nem ismerve. Nem vett erőt rajtuk a barbár megkínzóztatás, az infernalis kínzó eszközök brutalitása, a lelki és fizikai gyötrelen. Le nem győzhették meg nem törhették őket. Kommunisták, forradalmárok, a munkásosztály élharcosai voltak és maradtak.

- Nem mulhat el ez a pillanat anélkül, hogy a legnagyobb tisztelettel ne adózzunk azok emlékének, akik életüket áldozták az eszükért, akik életük feláldozásával tették tanúbizonyságot pártunk iránti lángoló szeretetükről és a munkásosztályhoz való törhetetlen hűségükről. Az ő hősi halálukból teremtő erő áramlott a munkásmozgalomba, amely ime: eljutott a beteljesülés körébe. A nagy múltú munkásosztály egysége ma már megújíthatatlan valóság. Eggyőforrtunk megbonthatatlanul. Ami valaha egy volt, újra eggyé vált és nincs erő, amely barmikor is szétbontaná.

/folyt. köv./ II.

B 33 kiadás

1948 november 20

14 óra 35 perc

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 1. folytatás./ § FE/Hnó GÁBm

El és virágzik a mi nagy Pártunk és munkája nyomán virágzik az ország, boldogul a nép s a munkásosztály egyre jobban érzi, egyre világosabban tudja, hogy az ő kezei között formálódik az új Magyarország, hogy az ő pártja, a Magyar Dolgozók Pártja alakítja az új, a szocialista életet, hogy roppant feladatok hárulnak rá és súlyos felelősség terhét viseli s mindazoknak csak erős, kommunista lélekkel, szenvedélyes munkászerettel és paritán erkölcsiséggel felelhet meg.

- Az ön kötelességen, a volt szociáldemokráciát, hogy kimondjam: a föld alá szorított kommunista mozgalom negyedszázados törhetetlen, meg nem állavó és szakadatlan küzdelme nélkül a magyar munkásmozgalom szegényebb, szürkőbb, gyengébb lett volna, elvesztette volna minden forradalmi lendületét és végülis az árulás, a megalkuvás, az opportunizmus prédájává züllött volna.

- A volt Szociáldemokrata Párt és a szakszervezetek forradalmi baloldali vezetői az osztályharcos proletártömegek, bátorságot, erőt, utmutatást és reményt az illegális kommunisták hősi küzdelmeiből merítették. Ezek a küzdelmek adták ösztönzést, ezeknek a harcoknak vihara tisztította meg időről-időre a mozgalom néha elviselhetetlen, nyomasztó atmoszféráját s kölcsönzött új és új erőt az úzomek népének, a politikai és szakszervezeti mozgalom baloldali vezetőinek.

- Enélkül nem juthattunk volna ahhoz az erőhöz, amely képessé tett bennünket arra, hogy a fasiszta barbárság háborus osztendőiben megteremtjük az egységfrontot, megszorozzuk a nemzeti ellenállást és a felszabadulás után győzelmet győzelemre halmozzunk s oly gyorsan és teljesen lobirjuk a régi, fődélis, ural Magyarországot makacsul védekező ellenforradalmi reakciós erőit. Enélkül nem lettünk volna képesek arra, hogy oly rövid idő alatt építsük fel romjaiból az országot s tegyük virágzóvá. Enélkül nem használhattuk volna ki oly sikeresen és mondhatnám teljesen azt a páratlan történelmi lehetőséget, amelyo nagy felszabadító, a Szovjetunió és bölcs vezetője, Sztálin elvtárs oly nagylelkűen nyújtott a magyar népnek, hogy szabad, független hasát teremtse a maga számára.

/Folyt.köv./

S.

B 34 kiadás

1948 november 20.

14 óra 40 perc

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 2. folyt./ Ko GÁBm

De onélkül nem győzhettük volna le oly maradéktalanul és teljesen a jobboldali szociáldemokratákat sem, akik a Szovjetunió és a Kommunizmus iránt érzett gyűlöletükben kószók voltak a legnagyobb aljasságokra is, kószók voltak arra, hogy áruba bocsássák a magyar dolgozókat és az imperialisták gyarmatosító törekvéseinek szolgálatába álljanak. Nem győzhettük volna le őket oly megsemmisítően a régi, közös harcok hagyományai nélkül és nem valósíthattuk volna meg oly tökéletesen a munkásosztály organikus és ideológiai egységét. Mert ki tagadhatná, hogy ez az egyesülés szilárd és befejezett mű, éppen mert elvi alapon, ideológiai harcok közepette és nem mesterségesen, nem kényszerítő körülmények hatása alatt jött létre.

- Ez a jubileum egy erős, ideológiailag is szilárd, egységes ötvözetű, lmes pártnak az ünnepe, oly párté, amely harcokban fejlődött és nőtt meg, amely hiven követi Lenin és Sztálin zászlaját, amely büszke arra, hogy rész, mégpedig erős része lehet a munkásnemzetköziségnek, a béke frontjának és építője a szabad, független, virágzó Magyarországnak, amely képes volt arra, hogy megteremtse a magyar történelemben egyedülállóan a teljes nemzeti egységet, hazánk fejlődésének ezt a nagy biztosítékát.

- Magasra emeltem hűségem szívvel és büszke lélekkel a kommunisták igazságát, a tündöklő fényt, a felszabadító erőt és köszöntöm mindenekelőtt a nagy Szovjetunió dicsőséges Kommunista /bolsevik/ Pártját, annak bölcs vezetőjét Sztálin elvtársat és minden országok harcra és alkotó kommunista pártját. Köszöntöm a Magyar Dolgozók Pártjának milliói közösségét és ennek a közösségnek itt jelenlévő képviselőit. Köszöntöm pártunk Politikai Bizottságát, Központi Vezetőségét és külön meg szeretettel Rákosi elvtársat.

Rákosi Mátyás beszéde elején rövid visszapillantást vetett a 30 éve alakult Kommunista Párt küzdelmére.

- A Magyar Kommunista Párt - mondotta - bölcsőjétől kezdve forradalmi párt volt: 30 esztendővel ezelőtt az osztrák-magyar monarchia összeomlását követő forradalomban született. De győzelemai nemcsak a magyar forradalomba nyultak: eredetük helyen bele volt ágyazva az orosz forradalomba is. Mielőtt még Magyarországon formálisan megalakult volna a Kommunista Párt, az Orosz Tanácsköztársaságban már tíz- és tizezerrel léptek be a Vörös Gárdába, a Vörös Hadseregbe magyar parasztok és munkások, akik mint hadifoglyok tanultak az Októberi Nagy Szocialista Forradalom és a bolsevik párt küzdelmének a békéért, a földért, a szocializmusért és megértették, hogy az orosz bolsevik párt felszabadító forradalma közös ügy, a magyar dolgozók ügye is és az ő kezükkel is leveri a láncot.

/folyt.köv./

B 35 kiadás

1948 november 20

14 óra 45 perc

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 3. folytatás./ §FE/Hné Gá

A hadifogoly, nincstelen földműves, vagy ipari munkás a magyar viszonyokra, az Esterházyók, a grófok földjére, vagy a Weiss Manfréd gyárára gondolt, mikor csatlakozott az orosz forradalomhoz. Mert megértette, vagy osztályosztánéval megérezte a cári oroszország és a feudális Magyarország viszonyai közötti hasonlóságot, azt a hasonlóságot, melyet az orosz forradalom lángoszú vezetője, Lenin már 1913-ban aláhúzott.

- A magyar októberi forradalom minden osztályt készületlenül ért. Az októberi forradalom zűrzavarában rajtuk, magyar kommunistákon kívül senki sem volt, aki világos, érthető és megvalósítható tanácsokat tudott volna adni. A magyar kommunisták az orosz forradalom tapasztalatai alapján helyesen követelték, hogy adják át a nagybirtokosok földjét annak, aki ezer éve vorejtőkével öntözte: a parasztnak, - a gyárat a dolgozóknak államának. A nemzetiség kérdésben a Szovjetunió teljes nemzeti önrendelkezést biztosító példájára hivatkoztak s a nemzetközi kérdésekben, főleg a béke kérdésében, rámutattak arra, hogy az osztrák iga alól felszabadult magyar nép a nyugati imperialistáktól semmi megértést nem várhat s csak a szovjet forradalomra támaszkodhat.

- A magyar dolgozók a követelésekre azonnal és igonlően válaszoltak. Rövid néhány hét alatt a magyar kommunista mozgalom hatalmas országos politikai erővé fejlődött. Egymásután csatlakoztak hozzá az ipari munkások és nagyüzemek, - az újak, akiket megkapott a kommunista lelkesedés, - a parasztek, akik megértették, hogy eljött a történelmi alkalom évenkéntes jogos követeléseik teljesítésére, a földosztásra, - a hadsereg, melynek katonái az imperialista háború vértengerén keresztül jutottak el a kommunista igazságok bolátásáig. Kommunista befolyás alá került hamarosan a Szociáldemokrata Párt balszárnya is, melynek legjobbjai, Landler elvtárrsal az élükön, nemsokára a Kommunista Párt lvenalbeli vezetőivé fejlődnek. Felénk vett irányt a magyar demokratikus polgárság egy része is, mely kezdte megérteni, hogy a magyarság jogos nemzeti érdekeit csak a dolgozó népre és a Kommunista Párt-ra támaszkodva lehet megvédeni. Mikor 1919 februárjában a magyar ellenforradalom a jobboldali szociáldemokraták segítségével fegyveresen akarta letörni a kommunista mozgalom, a börtönbe vetette vezetőit, már késő volt.

/Folyt. köv./

S.

B 36 kiadás

1948 november 20.

14 óra 50 perc

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 4. folyt./ Gá Ko Bw

A kommunista gyökerek mélységben és szélességben annyira elterjedtek, hogy ez a kísérlet az ellenkezőjébe esapott át s nem meglasztotta, de meggyorsította az események menetét. Egy hónappal később, 1919 március 21-én, a magyar dolgozók nagy lelkesedése közepette létrejött a Tanácsköztársaság.

- A Magyar Kommunista Pártnak alig négy hónap alatt sikerült megteremténie a proletárforradalom lényeges előfeltételeit. Sikertült meggyernie az ipari munkásság zömét, elsősorban a nagybuda-pesti proletáriumot - a falvakon a földéhes parasztságot - a munkásokból és parasztokból álló hadsereget: a volo szemben álló reakciós erők szét voltak zilálva, demoralizálódtak, képtelenek voltak ellenállásra. A Tanácsköztársaság - ezt a reakciós régalmakkal szemben le kell szögezni - nem valami kisobbség uralma volt, hanem a Kommunista Pártot követő magyar dolgozó nép többségére támaszkodott.

- Az 1918 őszén a központi hatalmak Németország, Ausztria-Magyarország összeomlásával kitört forradalmakon az imperialisták és a jobboldaliáruló szociáldemokraták összefogásának következtében egyre inkább kezdett urrá lenni az ellenforradalom. 1919 januárjában a forradalom legfontosabb gócéban, Berlinben a német szociáldemokraták vérfürdőt rendeztek a kommunisták soraiban és ezt a példát másutt is kezdték követni.

- Az imperialista hatalmak, miután 1918 őszén Németországot összetörték, felszabadult erejükkel a fiatal Szovjetunió megfojtására készültek. 1919 tavaszán Finnországtól Romániáig már létrejött az ellenforradalmi országok antibolszevista sávja, amelyről általános rohamra indultak a fiatal Szovjetunió ellen. Ugyanakkor keletről is hasonló támadás készült. Ebben a történelmi pillanatban lángolt fel a támadó imperializmus fegyveres erőinek hátában a magyar Tanácsköztársaság.

- Nem volt kétséges, hogy a támadásra készülő nyugati imperialisták mindent meg fognak mozgatni arra, hogy a magyar Tanácsköztársaságot, mely terveiket teljesen megzavarta, megsemmisítsék. A Szovjetuniónak, mint arra Lenin rámutatott, az volt a szerencséseje, hogy létrejöttének első esztendőjében az imperialisták még egymással vívtak élet-halál harcot és emiatt nem tudtak teljes erővel az orosz forradalom ellen fordulni. Az így nyert időt a bolszeviki párt arra használta fel, hogy megszervezte az országot, s híre nyugatról és keletről megindult az intervenciós hadat, már fel voltak rá készülve és ki tudták védeni.

/folyt. köv./ TL

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 5. folytatás./ § FE/Hnó Bn

A Magyar Tanácsköztársaság ellen, alig három héttel megszületése után, kezdődött a külföldi ellenforradalom általános támadása. S bár a magyar dolgozók hősiessége az első rohamot vissza tudta verni, a Magyar Tanácsköztársaságot végeredményben a külföldi intervenció meg-
 8180. Dó hozzájárult: a bukásához a számunkra kedvezőtlen nemzetközi erőviszony mellett a magyar munkásosztály és a magyar kommunisták politikai és ideológiai felkészültségének hiánya is.

- Lenin a bolsevik párt fejlődésével kapcsolatban elmondotta, milyen áldozatok és szenvedések árán Kovácsolódott ki a bolsevizmus forradalmi elmélete: "A marxizmust, mint az egyedül helyes forradalmi elméletet, Oroszország valóban kiszorította magának félszázados hallatlan kínok és áldozatok, példátlan forradalmi hősiesség, hihetetlen energia és korlátot nem ismerő kutatás, tanulás, gyakorlati kipróbálás, csalódások, Európa tapasztalatainak megvizsgálása és a mienkkel való összehasonlítás árán"...

- A magyar kommunisták távolról sem rendelkeztek ilyen multtal. Ők lényegében az ausztro-marxizmusnak, a megalkuvó szociáldemokrata gyakorlatot forradalmi frázisokkal elfűdös, Ausztriában nagyraérett és Magyarországra átültetődött mozgalomnak voltak neveltjei. A bolsevista elmélet nem hatott a magyar kommunistákra elég mélyen és elég hosszú ideig ahhoz, hogy a Tanácsköztársaság nehéz viszonyai között minden kérdésben helyesen és jól tudták volna alkalmazni. Így történhetett aztán, hogy a hatalom megragadása után egy sor döntő hibát követtünk el. A leg súlyosabb hiba az volt, hogy a Kommunista Párt az egyesülés címén lényegében beolvadt az opportunistáktól és árulóktól meg nem tisztított Szociáldemokrata Pártba. Az új, egyesült pártban csakhamar erőre kaptak a megalkuvók, a fegyverletétől el hívoit. A párt ezzel alkalmatlanná vált arra a vezető szerepre, melyet egy valóban marxista-leninista pártnak a forradalomban vinnie kell. Nem kevésbé súlyos hibának bizonyult az, hogy a szászok elszakítását nem osztottuk fel.

- A földet elvettük ugyan a nagybirtokostól, de nem osztuk oda egyéni tulajdonba a parasztságnak. Ez mutatja, hogy nem értettük meg a bolsevik osztálystratégiát, a proletariatus tartalékával és osztályszövetségével való helyes együttműködést se, hogy az orosz forradalom egyik döntő tényezőjét, a munkás-paraszt összefogást nem értettük meg.

/Folyt. köv./

S.

Feláldozták a városi fegyház történelmi emlékü ocellait

Tud § Mr/M/Pl Bn

V á o , november 20.

A KMF 30-éves jubileumán a városi fegyházban feláldozták azokat a történelmi múltú ocellákat, amelyekben Rákosi Mátyás és Vas Zoltán raboskodtak. Az ünnepi megemlékezés jelölül a ocellók ablakát ótágu vörös csillaggal jelölték meg. /MTI/

Rablógyilkosság Salgótarjában

Tud § Mr/M/Pl Bn

S a l g ó t a r j á n , november 20.

Szegedi Pálné salgótarjáni lakos, kocsmatulajdonos, a rendőrkapitányságnak bejelentette, hogy gondozásába fogadott özv. Beszéhné Ödönné, született Borovicz Paula 67 éves magánzó nő eltűnt. A rendőrség nyomozást indított, amelynek során a gyanú a nagy adósságokkal és adótartozással megterhelt Szegedi Pálné irányult. A nyomozás eredményeképpen őrizetbe vették Kovács József salgótarjáni lakost, aki bevallotta, hogy ő és testvére, Kovács Béla Szegedi Pálné felbujtására agyonverték özv. Beszéhné Ödönnét. A meggyilkolt magánzó nő holttestét a temető melletti árokban megtalálták. Kovács Józsefet és Szegedi Pálnét őrizetbe vették, Kovács Béla pedig a rendőrség keresi. /MTI/

Egységesítették a fővárosi közegészségügyi szervezetét

Módosították a fővárosi kórházak látogatási idejét

Bp. & Vr/Jnó/Pl Ba

A fővárosi közegészségügyi szakbizottsága dr. Bakats Tibor tisztifőorvos elnöklésével ülést tartott. Az elnöki bejelentések során közölte a tisztifőorvos, hogy a fővárosi közegészségügyi szervezetét összevonták, a bürokráciát kiküszöbölték és a jövőben a városi közegészségügyi ügyosztály egységesen intézi a közegészségi ügyeket. A bizottság ezután több hozzászólás után helyesléssel vette tudomásul, hogy a fővárosi önállóítja a Maglódi-úti Bajcsy-Zsilinszky kórházat s a bizottság hozzájárult több orvosi és egyéb állás szerezéséhez a fővárosi poliklinikával kapcsolatban.

Dr. Bakats Tibor tisztifőorvos napirend után bejelentette, hogy amióta átvette a városi közegészségügyi ügyosztály vezetését, fontos intézkedéseket tett a kórházi álcimozás megjavítása érdekében. A kórházakban felmérték az adagokat és az étrend minőségét, úgyhogy a napi kalória-érték 2300-ról 2900-ra emelkedett. Megszüntek a kórházakban az átmeneti penicillin-nehézségek s most már a Kun-utcai fiók kórházban is penicillin-kezelést kapnak a rendőrség által börtöltöttek.

/Folyt. köv./

T

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 6. folytatás/ § Fe/Gy Gá

Nem zúztuk szét a régi reakciós államrend szervezetét, a hadseregben, rendőrségben otthagytuk a régi, reakciós tisztikart. Egész sor egyéb hibát is elkövettünk, melyek mutatják elméleti felkészültségünk hiányosságait, a pártot és az osztályt egyaránt. Mindez nem változtat azon a tényen, hogy a magyar Tanácsköztársaság, a magyar kommun szerves része és folytatása volt a magyar szabadságharcoknak és forradalmaknak. S hiába szórt rá a fekete reakció 25 esztendőn keresztül minden régalmat és gyalázatot, mint a felszabadító forradalmak egyik kiemelkedő láncszeme foglalt helyet a magyar történelemben. A magyar kommunista mozgalom egyik becsületbeli tartozása, hogy a kommun enlékét megszabadítsa attól a mocoktól és régalontól, melyet az ellenforradalom oly szívósan szórt rá s kijelölje méltó helyét a magyar történelem legfényesebb eseményei között.

- Az órszónak, a tapasztalatok gyűjtésének az az átszenvedése, amán a bolsevik párt 1917-ig keresztülment, számunkra az üldözöttség és emigráció, a Tanácsköztársaság bukását követő 25 esztendőjében valósult meg. A marxista-leninista elméletnek alapos eljáratítását megkönnyítette a Kommunista Internacionálé létrejötte. A Magyar Kommunista Párt ott volt az elsők közt a Kommunista Internacionálé megalapításánál és mindvégig igyekezett magáévá tenni azokat a tanításokat, amelyeket a kommunista mozgalom a világszerte kidolgozott. De megkönnyítette a kommunista tapasztalatok szerzését a Szovjetunió gyakorlata és elmélete is. Sztálin, a Szovjetunió böles vezetője, a forradalom tízéves évfordulóján maga huzta alá, hogy "a bolsevik állam - létének pusztá ténye is megzabolázza a reakció fekete erőt és megkönnyíti az elnyomott országok szabadságharcát." Nonesak a tanulás, de még a szenvedés és mártírú is könnyebb lett, mióta a kommunista szabadságharcosokat világszerte öltette s erősítette a tudat, hogy a föld egyhatodán diadalmasan épül a szocializmus.

- S ha az üldözések nem törték meg, de megcsölezték bennünket, abban elővílhetetlen érdeme van a nagy Szovjetunióknak, a hatalmas bolsevik pártknak és böles vezetőknak, Sztálin elvtársknak, akiknek elvtársi szolidaritására, tanácsaira és tetteire bizton számíthattunk a veszély és a megpróbáltatások nehéz óráiban.

/Folyt.köv./

K

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 7. folyt./ § Ko Bw

- Hiába volt az üldözés, a börtönök, a statárium, hiába küldték sorainkba provokátorokat, a Magyar Kommunista Pártot nem tudták megtörni, vagy kiirtani. Mindig új és új erők jöttek a kidőlték helyébe s a Kommunista Párt mindenütt elevenen és eszelekvően jelentkezett ott, ahol a magyar dolgozó nép, vagy a nemzetközi haladás érdekei ezt megkövetelték. Ott volt 1930 szeptember elsején a budapesti éhségtüntetésben, a munkástömögök e forradalmi mozgódulásánál. Ott volt a bányászok, az építómunkások hősiesség bérharcainál. A küzdelmet a börtönökben is folytatta. Egy-egy nagy kommunista per a magyar reakció súlyos verőségévé vált s gyakran hozta mozgásba az egész világ dolgozóinak rokonszenvmegnyilvánulásait. És pártunk a szörnyü üldözések közepette, a föld alól is el tudta küldeni a spanyol szabadságharoba a magyar dolgozóknak zászlóalját, mint ahogy a második világháború kitörése után minden országban ott találjuk a német fasizmus ellenállói sorában a magyar dolgozóknak képviselőit is. S ami még fontosabb, itthon, Magyarországon is újra a kommunisták álltak élére a nemzeti ellenállásnak. A Kommunista Párt a második világháború kitörése után megtalálta az egységfrontot a Szociáldemokrata Párt bal szárnyával. Segített létrehozni a demokratikus pártokkal a Függetlenségi Frontot. Schönherz, Rózsa, Kilián és a magyar munkásmozgalom legjobbjai áldozták fel életüket e célokért. Ennek dacára nem tudtuk kiragadni az országot a német elnyomók karjaiból.

- A magyar nép felszabadulása elsősorban nem saját küzdelmeinek gyümölese, hanem döntően a Szovjetunió hadseregének ajándéka. S miközben a szovjet hadsereg kiűzte hazánkából a német fasiztákat, egyben szétzúzta a magyar reakció állangóezetét és ezzel megnyitotta az utat a népi erők számára és lehetővé tette a magyar demokratikus átalakulást. A felszabadító szovjet hadsereg törté számunkra az utat a magyar demokrácia fejlődéséhez.

- Huszonöt esztendő s földalatti munka után Pártunk számára is megnyílt a szabad működés tere. Mint 1918-ban, újra egy vesztett bünyös háború romjain kezdte a Magyar Kommunista Párt munkáját. Ujra egy tanácstalan, szakadékba jutott nép talpraállítására és felemelése jutott osztály részül. De 1918-al szemben ezúttal a pártknak már sokkal biztonságosabbak voltak a kilátásai: rendelkezésre állottak a negyedszázados küzdelemben megacélosodott káderek, amelyek elsajátították a marxista-leninista elméletet és gyakorlatot.

/Folyt.köv./ TL

B 41 kiadás

1948 november 20.

15 óra 08 perc.

/Egységesítették a főváros közegészségügyi szervezetét, folyt./
BP & Vr /Jnó/Pl Ba

Egyhangú helyeslés közben jelentette be ezután a tisztifőorvos, hogy a dolgozók, de a betegok érdeklésben is a jövő hét közepétől kezdve megváltoztatják a kórházi látogatási időt, amely egységesen 17 és 19 óra között lesz, az addigi 2-4 és 6-7 óra helyett. Vasárnap a látogatási idő a kórházakban 2-4 óra között van engedélyezve. Végül bejelentette a tisztifőorvos, hogy a Kórányi kórházban épült 280 szorotatatheni gondozottat a főváros szorotatathonáiban helyezik el, ami évente közel kétnyíllo forint megtakarítást jelent.

MTI/

"A világtkongresszus fokozza majd a magyar nők önbizalmát s megsokszorozza tetterojüket" - Andios Erzsébet nyilatkozata

D/Ko/Fl Bn Andios Erzsébet országgyűlési képviselő, egyetemi tanár, aki a magyar küldöttség tagjaként résztvesz a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség budapesti világtkongresszusán, a kongresszus jelentőségéről a következőket mondta a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

- Az emberiség jobb jövőjét nem lehet megteremteni a nők tevékony közreműködése nélkül. A nőkre a közélet minden területén nagy munka vár, de talán a legfontosabb szoropot a háboru olloni harcban tölthetik be. A kongresszus, amelyen az egész világ néttársadalmának képviselői állást foglalnak majd a béke mellett, egyik fontos léncszomo lesz a háborus uszítók olloni küzdolomnek és nagyban hozzájárul majd ahhoz, hogy a nők a világ valamennyi részén tudatára ébredjenek saját orojuknek és felelősségüknek.

- A magyar nők nem monnak üres kézzel orro a kongresszusra. A felszabadulás óta hatalmas munkát végeztek politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt s szilárd elhatározásuk, hogy országunk népi demokratikus rendjét megvédik minden támadással szemben. Magyarországon a háborus párt nestanában kegyeskedő szólanokkal igyekszik az asszonyokat félrevezetni. A budapesti világtkongresszus ópon ezért igen kedvező hatással lesz majd a magyar nők további munkájára; megmutatja, hogy a békefront milyen erős, rávilágít orra, hogy az asszonyok milyen sokat tehetnek a békéért.

- Biztos vagyok abban - fejezte be nyilatkozatát Andios Erzsébet - hogy a kongresszus fokozni fogja a magyar nők önbizalmát s a magyar asszonyok a kongresszus után nagyobb öntudattal, megsokszorozott tetterővel látnak majd hozzá további munkájukhoz.

TL MTI)

B 42 kiadás

1948 november 20.

15 óra 10 perc.

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 3. folyt./ Gá Ko

Mögöttük állt a győzedelmes Szovjetunió oroje, presztizse, tudása és támogatása. És bár a 25 esztendő Horthy-rendszer és a fasiszták örök-ségeképpen a reakció is mélyebbre ágyazott volt, mint 1918-ban, ezuttal a kommunista siker tényezői voltak főlényben.

- A Kommunista Párt a második világháboru kizdelmes esztendeiben helyesen látta előre a fasiszmus vereségét és a Szovjetunió győzelmét. Azt is előre látta, hogy hazánkat a szovjet hadsereg fogja felszabadítani. Ebből kiindulva már idejekorán részletesen kidolgozta a felszabadulás utáni Magyarország demokratizálásának programját. Di- osokvés nélkül elmondhatjuk, hogy kevés programot hajtottak még végre olyan pontosan, mint amilyent a mi javaslatunkra a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front elfogadott.

A továbbiakban Rákosi Mátyás a felszabadulás utáni idők hardairól beszélt.

- A fasiszta hatalmak leverése után - mondotta - a nyugati imperialisták frontot alkottak a Szovjetunió és a Kommunista pártok ellen. Ennek a frontnak a hatása nálunk is mutatkozott. A 45-ös választásokon a Kisgazdapárt győzelme ennek volt tulajdonítható. A Kommunista Párt nem engedte a magyar reakciónak, hogy választási sikereit kihasználja. A dolgozó tömegek mozgósításával verte vissza a reakció támadásait, de ugyanezek a tömegek egyben a szocialista építés alapköveit is lerakták a bányák és a nehézipar államosításával.

- A jó pénz megteremtése is a magyar demokrácia életképességét és a Magyar Kommunista Párt tudását igazolta. A gazdasági fronton elért győzelem után politikai téren is sikerült döntő csapást mérni a reakcióna. Az új választások tavaly megmutatták, hogy a Kommunista Párt helyes politikájának eredményeképen a legnagyobb politikai erővé fejlődött az országban és ugyanakkor megindult a közép-parasztok áramlása a demokrácia felé. A választások után tíz hétre a magyar demokrácia a Kommunista Párt vezetésével megsemmisítette a fasiszmus politikai szervét, a Pfeiffer-pártot, majd később a jobboldali szociáldemokratákat távolította el.

Rákosi Mátyás a továbbiakban a Szociáldemokrata Párt jobboldala ollenli harcáról beszélt, kihangsúlyozva a baloldali szociáldemokraták érdemeit.

K

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43 kiadás 1948. november 20.

15 óra 15 perc

/ Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 9. folyt. / § Gy Gá Bw

- A Magyar Dolgozók Pártjának létrejötte, a kommunista és szociáldemokrata párt egyesülése betetőzte a magyar demokrácia megerősödését. Nem lehet megdönteni többé a demokráciát ott, ahol a munkásosztály a marxi-lenini párttal az élén és a vele szövetségben álló, dolgozó parasztsággal egységesen és szilárdan áll ki mellette.

- A munkásegység megvalósulása fordulópontot jelent nemcsak a magyar munkásmozgalomban, de az egész magyar demokrácia fejlődésében. Az egységes munkáspárt történelmi jelentősége még csak a jövőben fog teljes egészében mutatkozni. Ez a jelentőség azonnal nemzetközi méretekben is mutatkozott és meggyorsította már országokban a munkásegység megvalósítását.

- A magyar reakció sorozatos vereségei balra tolta a szövetségeseket is. Náluk is megindult a reakciós jobboldali elemek kiszorítása és a dolgozó, demokratikus elemek előtérbe állítása. Ez a változás azonnal megjavította a szövetségesekkel való viszonyt és megnyitotta a lehetőséget egy új Magyar Nemzeti Függetlenségi Front létrehozására, egy olyan szervezet megteremtésére, mely most már, a megváltozott viszonyok közt a demokrácia és a szocializmus építésének tapasztalatai alapján széles népi tömegekre támaszkodhat.

- A munkásegység szervez megvalósítása minden téren éreztette hatását. Most már meggyorsulhatott a szocializmus építésének iránya is. Sor került a nagyüzemek államosítására, az iskolák államosítására: a megerősödött és szilárdra vált magyar demokráciát most már nyugodtan fogadhatták szövetségesei a szomszéd népi demokráciák. Sor kerülhetett a falun arra, hogy előkészítsük a szocializmus építésének előfeltételeit. Napirendre került a reakció maradványainak felszámolása, különösen az egyház mögé húzódtott reakció elleni harc.

- Végül a demokrácia megerősítése módot adott arra, hogy körülnézhessünk a saját házunktáján. Csak most jutott időnk és energiánk arra, hogy szemügyre vegyük és kiküszöböljük azokat a hibákat, amelyek az elmult esztendőik harcainak közepette a Pártunkban mutatkoztak. Megvizsgálhatjuk párttagságunk szociális összetételét, ideológiai felkészültségét, rátérhetünk a hozzánk beszivárgott osztályidegen és ellenséges elemek eltávolítására, s ami még fontosabb, napirendre tűzhetjük végre Pártunk elméleti színvonalának emelését.

/Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44 kiadás

1948 november 20.

15 óra 45 perc.

Ságvári-émlékünnepély a Központi Városházán

Bp & Vr/Jné/Pl Ba A Kommunisták Magyarországi Pártja megalkulásának 30. évfordulója alkalmából szombaton délelőtt emlékünnepélyt rendeztek a Központi Városháza I-es számú udvarában, a vértanu halált halt Ságvári Endre emlékművénél. Az udvar falait drapériák borították és az emlékmű körül valószínűleg zászlóerdő alatt gyülekezett az ünnepély közönség, a főváros dolgozói. Az ünnepi szónok Fodor Gyula alpolgármester volt, aki beszédében a part történetét ismertette s hangsúlyozta, hogy a magyar dolgozók hősi mártírjai - köztük Ságvári Endre - áldozatvállalását tekintésük példának. A beszéd elhangzása után Fekete Eva titkár, a SZIT városi szervezete nevében tett fogadalmat az ifjúság nevében, hogy Ságvári oszmányját követni fogják, az ő szellemében dolgozik a fiatalság vállalva a népi demokratikus Magyarországot. A beszédok elhangzása után a városi dolgozók megkoszorúzták Ságvári Endre emlékművét. /MTI/

Vasárnapi rendkívüli autobuszjáratot indít a BESZKÁRT

Bp & Vr/Jné/Pl Ba A BESZKÁRT közli, hogy november 21.-én, vasárnap 11 órától a 36-os autobuszjáratot rendszeres viteldíjakkal mellőzve, megfelelő sűrűségben a FPO pályáig járattja. Vasárnap 11 órától 14 óráig "M" jelzéssel rendkívüli járatot indít a BESZKÁRT a Nyugati pályaudvartól az újpesti stadionhoz, valamint a mérkőzés befejezése után vissza. A vonaljegy 1.80, az átszállójegy 2.50 forint. /MTI/

A francia bányászok helyzetét kivizsgáló szakszervezeti bizottságban Pothernyk József képviseli Magyarországot

SzT & Ko/Ko/Pl MF Bn A sztrájkoló francia bányászok helyzetének kivizsgálására - a Szakszervezeti Világszövetség határozata értelmében - a közeljövőben szakszervezeti bizottság utazik a sztrájkok színhelyére. A vizsgálóbizottságban Nagybritannia, az Egyesült Államok, Lengyelország, Csehszlovákia, Belgium és Magyarország bányász-szakszervezetinek képviselői foglalnak helyet.

Magyar részről Pothernyk József, a bányamunkások szakszervezetének helyettes főtitkára vesz részt a vizsgálóbizottság munkájában. /MTI/

TL

B 45 kiadás

1948 november 20.

15 óra 45 perc

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 10. folyt./ GÁ Ko Bm

- A kommunista elmélet és gyakorlat kiművelésében nagy segítségünkre van a kommunista és munkáspártok Tájékoztató Irodájának létrejötte. Ez az iroda nemcsak egyeztetési és összhangba hozza a Kommunista Pártok működését, hanem kiöseréli tapasztalataikat és a Szovjetunió Kommunista /bolsevik/ Pártjával az élen, értékes utmutatásokkal is szolgál. A Tájékoztató Iroda a legnagyobb szolgálatot a kommunista mozgalomnak azáltal tette, hogy élesen felrajzolta az imperialista veszélyt, segítette szorosabbra fogni az imperialisták új világhábrut előkészítő, a fasizmust újjászervező politikájával szemben a demokrácia, a béke és az emberi haladás megőrzésének frontját.

- Mi, magyar kommunisták, készségesen csatlakoztunk a kommunista és munkáspártok Tájékoztató Irodájához, mert tudatában voltunk annak, hogy békénk, demokráciánk jövője, hazánk függetlensége és önállósága elválaszthatatlanul összefonódott a világ demokratikus és szabadságszerető népeinek küzdelmével.

- A magyar kommunisták 30 esztendőes küzdelmeinek eredményeképpen tudatosítottuk a magyar dolgozók előtt az 1917-es nagy Szociálista Forradalom világtörténelmi jelentőségét, belevittük és meggyökereztettük a magyar munkásmozgalomba a marxista-leninista forradalmi tanokat, létrehoztuk az új típusú forradalmi pártot, amely megvalósította a munkásogységet és győzelemre tudta vinni a magyar dolgozókat a hatalomért vívott harcban. E sikeres küzdelmek eredményeképpen a dolgozó magyar nép nagy többsége az olvégzett jó munka alapján a mi pártunkat és rajta keresztül a munkásosztályt ismerte el önként az ország vezető erejének.

- E küzdelmek közepette lényegesen megváltozott az ipari munkásság, a parasztság és az értelmiség. Az ipari munkásság, amelynek zöme az államosított üzemekben dolgozik, nem kiszármányolt proletár többé. Amióta tudja, hogy övé az ország, magának dolgozik, megváltozott viszonya a munkához. A munkát nem nyügnék és kínos kötelezettségnek, hanem egyre inkább "beesület és díszesség" ügyének tekintik, amint ezt az élmunkásmozgalom, a munkaverseny mutatja. Amilyen mértékben részt vesz az ország kormányzásában, úgy nő felelőssége udata a nemzetvezetésben és a termelésben egyaránt.

/folyt.köv./ 7

B 46 kiadás

1948 november 20

16 óra 00perc

/Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 11. folytatás./ GÁ /Inó Bn

- Megváltozott parasztságunk zöme is. Felszabadult az ozerholdak szörnyű nyomása alól, felismerte a munkás-paraszt szövetség óriási jelentőségét s egyre inkább átmozgatta tudatába, hogy a munkássággal együtt ő is részese a politikai hatalomnak és a kormányzásnak. A szervezetközi mozgalom, mely most 100 és 100 faluban megindul, gyökörös szakítás a multtal, a parasztság, a falu megindulása a föld kollektív, közös megmunkálása felé és ezzel együtt új, fokozott bekapcsolódás a nemzet gazdasági és politikai életébe. A kulákok ellen megindult harc is mutatja, hogy a dolgozó parasztság a munkássággal kerülvén szembeáll a falu kiszármányoló elemeivel.

- Megújodik az értelmiség is. Felfrissültek sorai a munkások és a parasztek legtehetségesebb fiaiból, gyökerei többé nem egy szűk felső rétegbe, hanem az egész népbe nyulnak. Az értelmiség egyre jobban érzi, hogy nem egy kiszármányoló szűk réteg kiszármányoltja többé, hanem megbeesült, egyenrangú munkatárs a nemzet felelősségében és talpra állításában. Ezek a társadalmi változások külön-külön megmutatják, hogy a magyar szocialisták, a magyar kommunisták küzdelmei nyomán gyökerében megváltozott maga az állam is. Nem a kiszármányolóok erőszakos szervezete többé, - mint volt Horthyék alatt - hanem a dolgozók bástyája, védője és támasza.

- Pártunk, a Magyar Dolgozók Pártjának a küzdelmei és sikerei lehetővé tették, hogy hazánk most még következtetőbben léphetett a népi demokrácia útjára, a szocializmusba való viszonylagos békés átmenet útjára. A felszabadulás utáni első két esztendőben helyenként lemaradtunk a szomszéd országokhoz képest, de most a szakaszokon is kezdünk felgyorsulni a többi népi demokráciák színvonalára s utól is érjük őket, ha nem esinálunk katasztrófális hibákat, ha nem szedülünk meg sikereinktől, ha nem becsüljük túl az ellenség erőit és nem becsüljük alá a dolgozók erejét. Ha kommunista lenkítikével nyíltan feltárjuk hibáinkat, ha gyökörösen kijavítunk őket s ol tudjuk kerülni megismétlődésüket és meggyorsul a szocializmus építésének útja, meggyorsul nemzetünk felelőssége se és felvirágozása, ha hűen és szilárdan kitartunk a béke megvédésének, a haladásnak frontján, amelynek megdönthetetlen, szilárd pillére, felszabadítónk: a hatalmas Szovjetunió.

/folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 47 kiadás 1948. november 20. 16 óra 10 perc

A 30 éves magyar kommunista mozgalom ünnepe a Sportesarnokban

SzK/Lt/Mk Gá A Magyar Dolgozók Pártja nagybuda-pesti pártbizottsága szombaton délután ünnepi aktívá ülésen emlékezett meg a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 30 éves évfordulójáról.

Már jóval 2 óra előtt hatalmas tömeg özönlött a Sportesarnok felé, hogy meghallgassa Rákosi Mátyásnak, a Magyar Dolgozók Pártja vezérének a Magyar Kommunista mozgalom háromévtizedes harcáról szóló beszámolóját. A Sportesarnok ebből az alkalomból ünnepi díszet öltött, a csarnok bejáratát nemzetiszínű és vörös zászlók díszítették. A teremben ugyancsak nemzetiszínű és vörös lobogók omlottak alá minden oldalról. A vörös drapériával bevont díszmolvény mögött középen Rákosi Mátyás mellképe, két oldalon pedig Lenin és Sztalin fényképei díszítették a háttérrel. Rákosi arcképétől jobbra és balra hatalmas feliratok az évforduló dátumait hirdetik és számolnak be a 30 éves Magyar Kommunista Párt eredményeiről. Az egyik táblán "Eljön a harminc év hősiös harcában megacélozott Magyar Kommunista Mozgalom!", a másikon pedig "A magyar kommunista mozgalom szellemében tegyük meggyá, erőssé a Magyar Dolgozók Pártját!" felirat látható. A Rákosi Mátyás arcképével szemben levő falon a Magyar Dolgozók Pártja jelvényének hatalmas mása: Piros-fehér-zöld színű lobogón az ötágú csillag és buzakalász. Negyed 3 órakor már zsúfolásig megtelt a Sportesarnok nézőtere.

A megjelentek forgatogos tapsvihara közepette érkeznek meg Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád vezetésével a Magyar Dolgozók Pártja politikai bizottságának és központi vezetőségének tagjai, a nagybuda-pesti pártbizottság vezetői. /folyt.köv./

Uj sirba helyezték Solymossy Sándor hamvait

VIM & F₁/Gné/Mk Bn Solymossy Sándor, az 1945-ben elhunyt kiváló néprajztudós hamvait november 20.-án, szombaton délelőn új sirba helyezték. A nagyvívű ünnepségen megjelent a Néprajztudományi Tanszék és Intézet egész tanári kara és halálátörőse Ortutay Gyula kultuszminiszterrel az élén, aki megleghangú beszédben méltatta az elhunyt tudós érdemait. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48 kiadás 1948. november 20. 16 óra 15 perc

/ Szakasits Árpád és Rákosi Mátyás beszéde, 12. folyt./ § Gy Gá Bw

- S mi hívon kitartunk a nemzetközi proletár-szolidaritás frontján, abban a küzdelemben, amelynek katonái mindent ott harcolnak győzelmesen, ahol a népszabadság ügye forog kockán. Ott küzdenek a kínai néphadsereg sorában és most mérnek végzetes csapásokat az imperialisták, a reakció ázsiai segédsapataira, ott küzdenek az indiai, a jávai gyarmati és félgymati országokban. A görög szabadságharcosok ennek a frontnak katonái és ezt az ügyet védik a francia bányászok, az amerikai kikötőmunkások hősi sztrájkjaikkal. Harcuk új mutatója annak, hogy a haladás, a szocializmus erői milyen hatalmasak és mindent sikerrel tudnak szembeszállni az imperialista háboru gyujtogatóival.

- Minél szilárdabb a proletár nemzetköziség frontja, annál kevésbbé merik háborus fenyegetésüket valóra váltteni. De az imperialisták egyben kalandorok is, még sok szenvedést tudnak zudítani az emberiségre. Csak egyet nem tudnak: a kapitalizmust többé meg nem menthetik és a kommunizmus ügyének győzelmét többé meg nem akadályozhatják. Az emberi haladás útja na feltartóztatathatatlannal a szocializmus, a kommunizmus felé vezet.

- Ha visszatérünk az elmúlt 30 esztendőre, előg-tétellel állapíthatjuk meg, hogy Pártunk a negyedszázados elnyomatlás szörnyű szenvedései között gyűjtött tőkével hazánk javára és boldogulására nem rosszul gazdálkodott. Hazánk alig négy év alatt Hitler utolsó, megvetett csatlósából a népi demokráciák megbecsült, egyenrangú tagja lett. Visszatérhetett a haladó népek családjába s hazaszeretetével, szorgalmával, az újjáépítés terén elért sikereivel s a demokrácia kifejlésztésével még ellenségeink olismérését is kivívta.

- És ez még csak a kezdet. A magyar demokrácia, mely alig másfél éve törte meg a belső reakció gerincét, csak most kezdi bontogatni szárnyait. Az igazi fejlődés majd az új öt éves terünkkel indul meg, hogy valóban virágzóvá, boldogvá tegye hazánkat.

- A magyar kommunistáknak, a Magyar Dolgozók Pártjának jutott az a történelmi feladat, hogy annyit szenvedett hazánkat a népi demokrácia útján a szocializmushoz vezesse.

/Folyt.köv./

V.

B 49 kiadás

1948 november 20.

16 óra 30 perc

/Szakasits Árpád és Rákosi Máttyás beszéde, 13. folyt./ Ko Gá Bw

- Nekünk jutott az a történelmi feladat, hogy valóra váltsuk és továbbvigyük a magyarság legjobbjainak álmát: Kossuthét, Petőfiét, aki száz évvel ezelőtt, mint kommunista agitátor bukott el a választáson és aki hirdette, hogy eljön az idő, amikor nem lesznek többé kiváltságok: kevély nagy tömrei: amikor a bőség kosarából mindenki egyaránt vehet és a tudás napvilága ragyog be minden ház ablakán. Mi vagyunk tetteváltói mindannak a reménynek, amelyekért Tancsics Mihály annyit szenvedett, amit Ady Endre megénekelte, amiért József Attila kiadott és gyöttrődött. Valóváltói mindannak, ami újra erőssé, virágzóvá, szabaddá teszi a magyar népet.

- Az út, mely előttünk áll, még göröngyös; gondban, nehézségben, a jövőben sem lesz hiány, de akik - mint mi - harminc esztendővel ezelőtt ott voltunk az Ifjú Kommunista Párt összejelénél és akik átvészeltük három évtized rengeteg viharát, tudjuk, hogy a nehézség már túl vagyunk. Úgyünk: a szocializmus, a kommunizmus, amelynek zászlaját hazánkban harminc évvel ezelőtt kibontottuk és amelyhez annyi mártirunk vére, annyi jó elvtársunk szenvedése tapad, győzelmesen halad előre. A harminc éves kommunista múlt, a magyar dolgozó hatalmas pártja kézesség arra, szilárdan és keményen haladunk tovább a megkezdett úton, a magyar dolgozó nép, a nemzetközi proletár felszabadulás szolgálatában, az emberiség jobb jövője, a szocializmus, a kommunizmus felé.

- Pártunknak minden tagja legyen büszke arra, hogy öntudatos, harcos katonája lehet a világot felszabadító kommunista mozgalomnak, legyen büszke arra, hogy harcos katonája annak a nagy ügynek, amely az egész földgömböt átfogja s annak a hadseregnek, amelynek élén az emberiség údvére és megváltására ott halad a hatalmas Szovjetunió és bájos, szeretett vezetője: Sztálin elvtárs. /MTI/

/A B 32-től B 34. kiadás Szakasits Árpád elnöki megnyitóját, a B 34. kiadás negyedik bekezdésétől "Rákosi Máttyás beszéde elején..." végig, Rákosi Máttyás ünnepi beszédét tartalmazza./

K

B 50 kiadás

1948. november 20.

17 óra 45 perc

/A 30 éves magyar kommunista mozgalom ünnepe...1.folyt./ SzK/Lt/Mk Bn

Az ünnepélyes aktívá-ülésen megjelentek Judin és Zaszlavszkij vezetésével a Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtóbizottságának még Budáposton tartózkodó kommunista tagjai, Luka László román pénzügyminiszter, valamint a Nemzetközi Nőkongresszusnak már idéérkezett távolkötleti vendégei.

A MÁVAG Acélhang-dalárda a Köztér sasági Indulót énekelte el, majd lelkes tapsvihar közben nyitja meg az ülést Szakasits Árpád, a Magyar Dolgozó Pártja elnöke.

/Szakasits Árpád beszédét korábbi kiadásunkban már közöltük./

Szakasits Árpád elnöki megnyitója után a budapesti aktívá tagjai helyülről felállva percokig tartó tomboló tapsal fogadják a mikrofon elé lépő Rákosi Máttyás főtítkárt, a magyar dolgozó nép vezérét.

/Rákosi Máttyás beszédét korábbi kiadásunkban

már közöltük./

FE/Lt/Mk Bn

Rákosi Máttyás ünnepi beszédét többször szakította félbe a jelenlévők tapsvihara. A pártaktívá tagjai többször lelkesen éltették a felszabadító Szovjetuniót és a haladó emberiség nagy vezérét, Sztálint. Lelkes tüntetést rendeztek a szabadságért küzdő kínai, francia és görög kommunisták és vezetőik mellett is. A sokozres tömeg helyül felállva percokig tartó lelkes tapsal és éljenzéssel fogadta Rákosi Máttyás beszédét. Utána Major Tamás József Attila egyik versét szavalta el, majd az ünnepeget Szakasits Árpád köztér sasági elnök zárta be.

Na/Lt/Mk Bn

- Vigyük szét ez ünnep hírét - mondotta Szakasits Árpád - építsük a pártot, dolgozzunk az országért, alkossunk és teremtsünk, hogy minél hamarabb célhoz érjünk, hogy mielőbb felépítsük a szocializmust és nekiláthassunk a kommunizmus építésének. /MTI/

A Nemzeti Bank új helyettes vezérigazgatója

MNB § Mk Bn

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa a november 19-én tartott ülésén Sulyok Béla igazgatót, a Hitelügyi Osztály vezetőjét helyettes vezérigazgatóvá nevezte ki. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 51 kiadás 1948. november 20. 19 óra 05 perc

Több mint 2.500 iskolát építettek ujja A munkás-paraszt szövetség a demokrácia szilárd bástyája - mondotta Ortutay Gyula kultuszminiszter

Zs/Lt/Mk Gp A mezőlaki államcsinált iskola tanulóifjúsága és pedagógusai szombat délután a MDP IX. kerületi székházának nagytermében bensőséges ünnepség keretében mondottak köszönőlevelet az Állami Ládagyár dolgozóinak az iskola újjáépítéséért.

Andorka Sándor mezőlaki iskolaigazgató köszönőlevelet mondott az üzem dolgozóinak. A munkásosztály - mondotta - éppúgy szívén viseli a falusi dolgozók sorsát, mint a magáét.

Ezután az iskola ifjúsága fehér kenyeret nyújtott át az üzem vezetőségének és Ortutay Gyula kultuszminiszternek.

Ortutay Gyula kultuszminiszter melleg köszönőlevelet mondott az ajándékért és egy sportfelszerelést és iskolai képanyagot adott át a mezőlaki tanulóifjúságnak. Beszédében hangsúlyozta, hogy az Állami Ládagyár dolgozói indították el "A dolgozók az iskoláért" hatalmas mozgalmat. A mozgalom résztvevői eddig már több mint 2500 iskolát építettek ujja szinte néhány nap alatt, - mondotta -. Pedig mennyi pusztulást, mennyi elmaradottságot kellett legyőzni, az egyházi iskolák milyen nagymértékű olhanyagoltságával kellett megbirkózni az iskolák rendbehozásánál.

A munkás-paraszt összefogást semmi sem akadályozhatja meg. A munkás-paraszt szövetség felébresztette a parasztság politikai tudatát. A munkásság mindvégig a parasztság oldalán állott. A felszabadulás után azonnal rajta volt, hogy megvalósuljon a földbirtok-reform és egész sor bizonyítékát nyújtotta a segítőkészségnek. Az általános iskola megszervezésével a demokrácia módját adott arra, hogy a falusi gyermekeknek is magasabb színvonalú oktatásban legyen részükhöz. Azt akarjuk, - hangsúlyozta a miniszter - hogy minden tehetséges falusi gyermek elérkezzen a társadalom vezetői közé.

A parasztság megértette az összefogás jelentőségét. Sem a belső ellenség, a klerikális reakció, sem a külföldi imperialisták masterkedései többé nem vesznek erőt ezen a szövetségen, amely a demokrácia szilárd bástyája marad - fejezte be beszédét Ortutay Gyula kultuszminiszter. /MTI/

Ködden új kazánt avatnak az Óbudai Gázgyár dolgozói
ME/Sk/Mk Gp Az Óbudai Gázgyárban új kazán építését fejezték be. Ködden délelőtt próbálják ki az új kazánt, melynek első beüzemelésénél megjelennék a gyár összes dolgozói. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52. kiadás 1948. november 20. 19 óra 20 perc

A pécsi Állami Szent Erzsébet leánygimnázium határozata az iskolai fasiszta provokáció ügyében

Kir & NA/M/Mk Gp P é c s , november 20. /MTI/

A pécsi Állami Szent Erzsébet leánygimnázium tanárai és tanulói az alábbi határozatot hozták az iskolában történt fasiszta provokációk ügyében:

Mi, a most államcsinált leánygimnázium tanárai és tanulói a legnagyobb megdöbbenéssel ismertük fel, hogy sorainkban olyan káros elemek is vannak, akik a népi demokrácia építő munkájával és programjával szembehelyezkednek.

Félrevezetett diáktársainkat elítéljük és eszelődőkedőitől nem azonosítjuk magunkat. Hiszen ezek boldog jövőnknek kiakasztását gátolják. Népi demokráciánk negyedik esztendőjében örömmel állapítjuk meg azt, hogy vallási meggyőződésünket vallásgyakorlati megnyilatkozásainkat szabadon, mindenkor és mindenki részéről a legnagyobb tiszteltetben tartással végezhetjük. Kérjük azonban a magyar püspöki kart, hogy Mindszenty bíboros püspök ur helyett adjon a magyar katolikusosság élére egy olyan vezetőt, aki a politizálás helyett csak a mi vallási érdekeinket tartja szem előtt. Igérjük, hogy mi is derekasan kivesszük részünket a diákszövetség munkájából és jobb tanulásunkkal építeni akarjuk népi demokráciánkat.

A határozatot nyolc tanár és 146 növendék írta alá. A növendékek közül csupán heten nem írták alá a határozatot.

Elsüllyedt kotrógépet omolnak az Óbudai Hajógyár kommunistái

Gp/Sk/Mk Gp Az Óbudai Hajógyár MDP szervezetének R-gárdistái elhatározták, hogy a sziget felső végében elsüllyedt kotrógépet kiomollik. A roncsolódáshoz segítségül jelentkezték az üzem fiatal dolgozói és a hajókóvácsműhely munkásai is. A kotrógépet, amelyről megállapították, hogy gépi berendezése teljesen ép, a hajógyár dolgozói a Duna-Tisza esztendő építőinek akarják ajándékozni. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 53. kiadás 1948. november 20. 19 óra 50 perc

Északi fényt észleltek Budapesten

OSI & Bl/Go/Mk gs Budapest szombaton a kora esti órákban ritka természeti jelenséget észleltek: északi fényt figyeltek meg az égboltozaton. A hármashatárhegyi vendéglő közönsége hívta föl a szabadsághegyi Csillagvizsgáló Intézet figyelmét 3/4 6 órakor a mi szélességünk alatt ritka tűneményre. Az északkeleti égbolton nagykitörésű vörös függöny volt látható, amely felnyult körülbelül a Göncöl-szokér magasságáig, vagyis mintegy 45 fokkal a látóhatár fölé. A vörös függöny lassan nyugat felé vonult, ezután fokozatosan elhalványodott. Később hasonló kisebb függönyök jelentkezték, de most már jóval alacsonyabban, mindössze 15-20 fokkal a látóhatár fölé emelkedve. A tűnemény körülbelül 3/4 óra alatt halvány derengésbe ment át, ezután 1/2 7 óra tájban teljesen megszűnt. Legutóljára 1941-ben tapasztaltak hasonló jelenséget Magyarországon, ezt megelőzőleg pedig 1938-ban jelentkezett az ország sok részén a mostaninál jóval nagyobb arányokban. /MTI/

Bányász hősihalál

Kir & Fo/m/Mr gs Pécs, november 20. Szombaton reggel a pécsbányatólepi Széchenyi árnában halálos szoronséttlenség történt. Tárnai II. József vájárt a gázkitörés következtében leomló szén maga alá temette. Az utolsó pillanatban még odakiáltott a vele együtt dolgozó Karádi József segédvájárnak, hogy meneküljön. Mire a mentők rátaláltak, már meghalt. A hősi halált halt vájárt özvegyén és két gyermekén kívül bányászársai gyászolják. A munka hőse halottját vasárnap temetik. /MTI/

A Magyar Szovjet Művelődési Társaság

M.Sz.M.T. § Mk gs természettudományi szakosztálya november 24-én, szombán délután 7 órakor a Természettudományi Társulat /VIII., Eszterházy u. 14-16/ első emeleti üléstermében dr. Erdőy-Gruz Tibor egyetemi tanár "Mendelejev és az új kémiai elemek" címmel előadást tart. Vendégeket szívesen látnak. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

54. B. kiadás 1948. november 20. 21 óra 40 perc

Időjárásjelentés

& Mr/Mr gs A Meteorológiai Intézet jelenti november 20-án, szombaton este:

Az időjárási helyzet változatlan. Az Atlanti óceánról tovább folytatódik az enyhe légtömegek beáramlása szárazföldünkre. A Kárpátok és Alpok környékén még mindig erősen ködös az időjárás. Hazánkban második napja változatlanul tart a köd. Ismét egyedül Szombathely környéke maradt ködmentes. Estére azonban ott is beködsödött. A hőmérséklet az ország nagy részében egész napon át alig változott és így csúcsértéke 2-3 fok volt. Szombathelyen azonban és a hógöyökön - amelyek kiemelkedtek a ködtakaróból - jóval melegebb volt. Szombathelyen le, Mitrházán 11 fokot mértek. Több helyről kisebb ködszítálást jelentettek.

Budapest szombaton este 21 órakor a hőmérséklet 2 Celsius fok. A tengerszintre átszámított légnyomás 774 milliméter, alig változik.

Várható időjárás vasárnap estig: Gyöngy szél, ködös idő, néhány helyen kisebb ködszítálás. A hőmérséklet alig változik. /MTI/

Magyar-Szovjet Barátsági Hét Ujpesten

Di & Sk/Mr gs Döbrentei Károlyné Ujpest város polgármestere nyitotta meg szombaton este a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság újpesti csoportja által rendezett Magyar-Szovjet Barátsági Hétet. A polgármester üdvözlő szavai után Ortutay Gyula kultuszminiszter, a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság elnökségi tagja, mondott ünnepi beszédet. Rámutatott arra, hogy mi magyarok a nagy Sztálin vezette Szovjet Hadseregnek köszönhetjük évszázados német rabságban szenvedő népünk felszabadítását, azt hogy országunkban új élet kezdődött. Mi magyarok - mondotta a kultuszminiszter - újkor történetünk legnagyobb fordulatát a szocializmus országunk köszönhetjük. A Szovjetunió hozta meg számunkra három és fél évvel ezelőtt a békét és ma is a Szovjetunió áll a világ népeinek békéjéért folyó harc élén.

A Szovjetunióra, mint mintaképtűnkre tekintünk s az általa mutatott uton haladunk a népi demokrácia építésével a szocializmus felé. Ezért kell dolgozó népünknek megismernie a hatalmas, baráti Szovjetunió politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális szorokozót, fejlődését és népeinek mindennapos életét.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 55.kiadás

1948. november 20.

22 óra 10 perc

/Magyar-Szovjet-Barátsági-Hét Újposton...folyt./ D1 & SK/Mk gs

A kultuszminiszter ünnepi beszéde után Szántó Rozsó, a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság országos főtitkára a társaság sokszázezer tagja nevében üdvözölte a magyar dolgozók élönjáró pártját és vezérét, Rákosi Mátyást, a Kommunista Magyarországi Pártja megalapításának 30. évfordulója alkalmából. A barátsági hetet megnyitó ünnepséget változatos műsor fojzta be. /MTI/

A Szabad Akadémia záróünnepsége

SzK/Lt/Mk gs

A kultuskormányzat által létrehozott Szabad Akadémia szombaton este tartotta záróünnepélyét. A tanfolyam öt hétig tartott és 39 hallgató végozte ol sikeres eredménnyel. Az öt hét alatt a hallgatók a marxista esztétika és a szocialista otika alapelveiből, továbbá irodalomból, szinjátszásból, népi tánból és zenéből nyertek ki-képzést. /MTI/

Elismerő oklevelet kapott a Szabadságharcos Szövetség VIII. kerületi csoportja

Mé & Lt/Sa gs

A Magyar Szabadságharcos Szövetség VIII. kerületi csoportja szombaton este nagyszabásu ünnepség keretében jutalmazta meg a kiváló munkát végzett tagjait. Az ünnepséget a Vasas-székházban tartották, amely zsufólásig megtelt közönséggel. A megjelent dolgozók nagy száma azt mutatja, hogy a Szabadságharcos Szövetség munkáját mind jobban kezdik megérteni és értékelni. Lakatos Imre VIII. kerületi élöljáró, a VIII. kerületi csoport elnökének bevezető szavai után Mátyás László rendőrezredes tartott ünnepi beszédet. Beszédében méltatta a Szabadságharcos Szövetség VIII. kerületi csoportjának nagyszerü munkáját, majd elismerő oklevelet nyújtott át a csoportnak, melyet Vég László, a csoport titkára vett át. Utána Sólmosi ozredes és Sámuel László kaptak külön-külön dícsérő oklevelet, akik önfeláldozó munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy az egész VIII. kerületi csoport dícséretben részesülhessen.

Az oklevelek átnyújtása után kulturmüsor követozott, melynek keretében a rendőrség, a Kossuth-akadémia és a VIII. kerületi szabadságharcosok kulturgárdája lépett föl nagy sikerrel.

Hasonló ünnepség zajlott le a Magyar Szabadságharcos Szövetség VII. kerületi csoportjában, a Dohány-utca 76. szám alatt. Itt Elok Rozsó alelnök megnyitója után élvonalbeli művészek szórakoztatták a közönséget. /MTI/

V.